Pensioenfonds atos

Actuariële en bedrijfstechnische nota

Datum: 14 november 2025
Versie v4

Pensioenfonds atos

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5

2 Missie, visie en strategie 6

2.1 Missie 6
2.2 Visie 6
2.3 Strategie 6

3 Organisatie SPA 8

3.1 Bestuur 9
3.2 Bestuurscommissies 9
3.3 Sleutelfunctionarissen 9
3.4 Verantwoordingsorgaan 10
3.5 Raad van Toezicht 10
3.6 Bestuursondersteuning 10
3.7 Externe accountant 10
3.8 Externe actuaris 11
3.9 Overige functies 11
3.10 Uitbestede activiteiten 11

4 Pensioenregeling 12

4.1 Uitvoeringsovereenkomst 12
4.2 Datakwaliteit 12
4.3 Deelnemerschap 13
4.4 Pensioenreglementen 14

5 Financiële opzet en beleidskader 16

5.1 Beleidskader 16
5.2 Toereikendheid voorzieningen 16
5.2.1 Minimaal vereist vermogen 16
5.2.2 Vereist eigen vermogen 16
5.2.3 Voorziening pensioenverplichtingen 17
5.2.4 Beleid onvindbaren 17
5.3 Herstelplan 18
5.4 Financiële sturingsmiddelen 18
5.5 Noodmaatregelen 18
5.6 Haalbaarheidstoets 18
5.7 Risicohouding 19

6 Toeslag- en kortingsbeleid 21

6.1 Toeslagbeleid 21
6.2 Kortingsbeleid 22

7 Risicomanagement en compliance 23

7.1 Inleiding 23
7.2 Risicobeginselen en risicobereidheid 23
7.3 Risico governance 24
7.4 Risicobeheersing 25
7.4.1 Fase 1: Risk Self Assessment 26
7.4.2 Fase 2: Risk monitoring cyclus 26
7.5 Integriteitsbeleid, belangenverstrengeling en gedragscode 26
7.5.1 Integriteitsbeleid 26
7.5.2 Belangenverstrengeling 27

7.5.3 Gedragscode *27*
7.6 Bevordering geschiktheid 28
7.7 Uitbesteding 28
8 Beleggingsbeleid ATOS ML 30
8.1 Doelstelling 30
8.2 Uitvoering vermogensbeheer 30
8.3 De beleggingscyclus 30
8.3.1 Doelstelling, risicohouding en ambitie *30*
8.3.2 Risicobereidheid en overtuigingen *31*
8.3.3 Strategisch kader *31*
8.3.4 Beleggingsplan *32*
8.3.5 Vermogensbeheer beleggingsrichtlijnen *32*
8.3.6 Uitvoering *33*
8.3.7 Monitoring uitvoering *33*
8.3.8 Evaluatie *34*
8.4 Collateral management 34
8.5 Waarderingsgrondslagen 35
9 Beleggingsbeleid ATOS BP 36
9.1 Doel 36
9.2 Beleggingsprofielen 36
9.2.1 Beleggingsprofiel Life Cycle *36*
9.2.2 Beleggingsprofiel Self Select *36*
9.2.3 Beleggingsprofiel Life Cycle Doorbeleggen *36*
9.3 Beleggingsfondsen 37
9.4 Risicohouding 37
9.5 Risicobeheersing en resultaat evaluatie ATOS BP 37
Bijlagen 38
Bijlage A: Actuariële grondslagen 39
Bijlage B: Rekenregels pensioenreglementen 2025 40
1. Rekenregels hoog-laag regeling voor het ouderdomspensioen *40*
2. Rekenregels voor vervroeging van pensioeningang *40*
3. Rekenregels voor uitstel van (tijdelijk) ouderdomspensioen *41*
4. Rekenregels voor omzetting OP in NP *41*
5. Rekenregels voor afkoop pensioen *42*
6. Rekenregels inkoop pensioen bij pensionering en overlijden *42*
Bijlage C: Financieel crisisplan 43
1. Inleiding *43*
2. Uitgangssituatie per 31 december 2024 *43*
3. Te nemen maatregelen *44*
4. Evenwichtigheid *45*
5. Besluitvormingsproces *45*
6. Crisissituaties *46*
7. Communicatie met belanghebbenden *47*
Bijlage D: Fondsdocumenten 48
Bijlage E: Economische veronderstellingen ALM 50
Bijlage F: Overzicht pensioenregelingen 51
Bijlage G: Investment Beliefs 52

1 Inleiding

Dit document is de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) van de Stichting Pensioenfonds Atos, afgekort SPA. SPA (het fonds) is een ondernemingspensioenfonds als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet. Het fonds voert gesloten pensioenregelingen uit voor Atos Nederland B.V, hierna te noemen de werkgever. Het fonds is sinds 1 januari 2014 een "gesloten fonds".

De ABTN heeft tot doel het actuariële en bedrijfstechnische beleid van SPA transparant te maken. Het document heeft de opzet van een bedrijfsplan en maakt het functioneren van het fonds in zijn totaliteit inzichtelijk. Het opstellen van een ABTN is een vereiste vanuit de Pensioenwet. De thans voorliggende ABTN is opgesteld met inachtneming van de bepalingen van artikel 145 van de Pensioenwet alsmede artikel 24 van het Besluit financieel toetsings-kader pensioenfondsen.

SPA is een gesloten en slapend fonds, behoudens de pensioenopbouw van een beperkt aantal arbeidsongeschikten en een indexatiegarantie voor een specifieke groep (gewezen) deelnemers. Dit staat toegelicht in hoofdstuk over de pensioenregeling.

De ABTN was voor het laatst gewijzigd per 11 oktober 2024. Deze ABTN is vastgesteld in de vergadering van het bestuur van SPA op 14 november 2025. Deze nota vervangt alle voorgaande nota's.

In bijlage D is een overzicht van alle beleidsdocumenten van dit fonds.

2 Missie, visie en strategie

2.1 Missie

De Stichting stelt zich, conform artikel 3 van de statuten, ten doel het verstrekken van pensioenen ten behoeve van (oud) werknemers van Atos en hun nabestaanden en ex partners van (oud) werknemers van Atos met een zelfstandige pensioenaanspraak.

SPA heeft als gesloten fonds de missie om de bij het fonds opgebouwde pensioenaanspraken en –rechten op een verantwoorde wijze te beheren, met een evenwichtige afweging van de belangen van alle stakeholders.

Het veiligstellen van de pensioenaanspraken en -rechten en de bescherming tegen geldontwaarding is het voornaamste streven, waarbij een verantwoorde afweging tussen risico, rendement en kosten wordt gemaakt. De deelnemers staan centraal. Het bestuur zal het beheer op een correcte, maatschappelijk verantwoorde en zo efficiënt mogelijke wijze uitoefenen.

Het bestuur houdt in het kader van het gesloten karakter van het fonds expliciet rekening met de levensduur van het pensioenfonds om met een effectieve en efficiënte uitvoering een waardevast pensioen voor de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden in stand te houden.

Aangezien de werkgever in het kader van de Wet toekomst pensioenen heeft aangegeven geen invaarverzoek te doen aan het fonds, zal de FTK-regelgeving van toepassing blijven op dit pensioenfonds.

2.2 Visie

Het bestuur ziet grote veranderingen in de pensioenomgeving, waaronder veranderende regelgeving, onzekere omgevingsfactoren in de financiële wereld en de behoefte van deelnemers aan zekerheid over hun nominale en reële pensioen.

Het bestuur heeft geen specifieke visie op de ontwikkeling van rente en toekomstige rendementen van beleggingen. Het bestuur is van mening dat zij met de verschillende onzekerheden om moet gaan en flexibiliteit in handelen moet hebben.

Om pensioenbewustzijn en betrokkenheid van deelnemers te realiseren zal deelnemer-bediening en transparante communicatie met de deelnemer veel aandacht van het bestuur krijgen.

2.3 Strategie

Om de missie en visie ten uitvoer te brengen heeft SPA een aantal strategische doelstellingen geformuleerd. Deze zijn:

1. SPA draagt zorg voor een goed aanvullend inkomen voor deelnemers bij ouderdom en biedt ook financiële bescherming aan mensen die worden geconfronteerd met situaties waarin moet worden teruggevallen op het fonds, zoals bij overlijden en arbeidsonge-schiktheid. SPA streeft hierbij naar stabiliteit in uitkeringen en naar waardevastheid.
2. Het beleggingsbeleid van SPA is erop gericht om voldoende rendement op het belegd vermogen te behalen om zo een betaalbaar pensioen te combineren met het streven naar een stabiel en waardevast pensioen. Er wordt niet meer risico genomen dan nodig is.

3. Het zorgdragen voor realistische verwachtingen en hier transparant over communiceren met het oog op het bevorderen van het vertrouwen onder gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.
4. Deelnemers en pensioengerechtigden voelen zich gekend, begrepen en geholpen door SPA. SPA verplaatst zich in hun wensen en behoeften en tonen dat in onze houding, gedrag en acties. SPA is zowel digitaal als in persoonlijk contact goed bereikbaar. SPA helpt deelnemers bij pensioenvraagstukken en bij het maken van belangrijke keuzes over hun pensioen. Deelnemers ervaren op deze manier dat SPA voor hen klaarstaat.

Bij het uitvoeren van de strategie zal SPA zich altijd aan geldende wet- en regelgeving houden en ervoor zorgen dat de reputatie van het fonds niet zal worden geschaad. De uitvoering van het beleid zal op een kostenefficiënte wijze plaats vinden.

3 Organisatie SPA

SPA heeft een paritair bestuur conform artikel 100 van de Pensioenwet. Dit houdt in dat het bestuur bestaat uit vertegenwoordigers van gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en van de werkgever. Het bestuur kan tevens één of twee onafhankelijke bestuursleden benoemen.

Binnen het paritaire model wordt er verantwoording afgelegd aan de belanghebbenden via een verantwoordingsorgaan (VO). Het interne toezicht berust bij de raad van toezicht (RvT).

SPA kent een dagelijks bestuur en drie bestuurlijke commissies. De bestuursondersteuning voert de dagelijkse werkzaamheden uit op het gebied van de ondersteuning van het bestuur bij de totstandkoming van het beleid en het toezicht op de uitvoering.

Hieronder staat het organogram van SPA. Onder het organogram worden een aantal onderdelen van SPA beschreven.

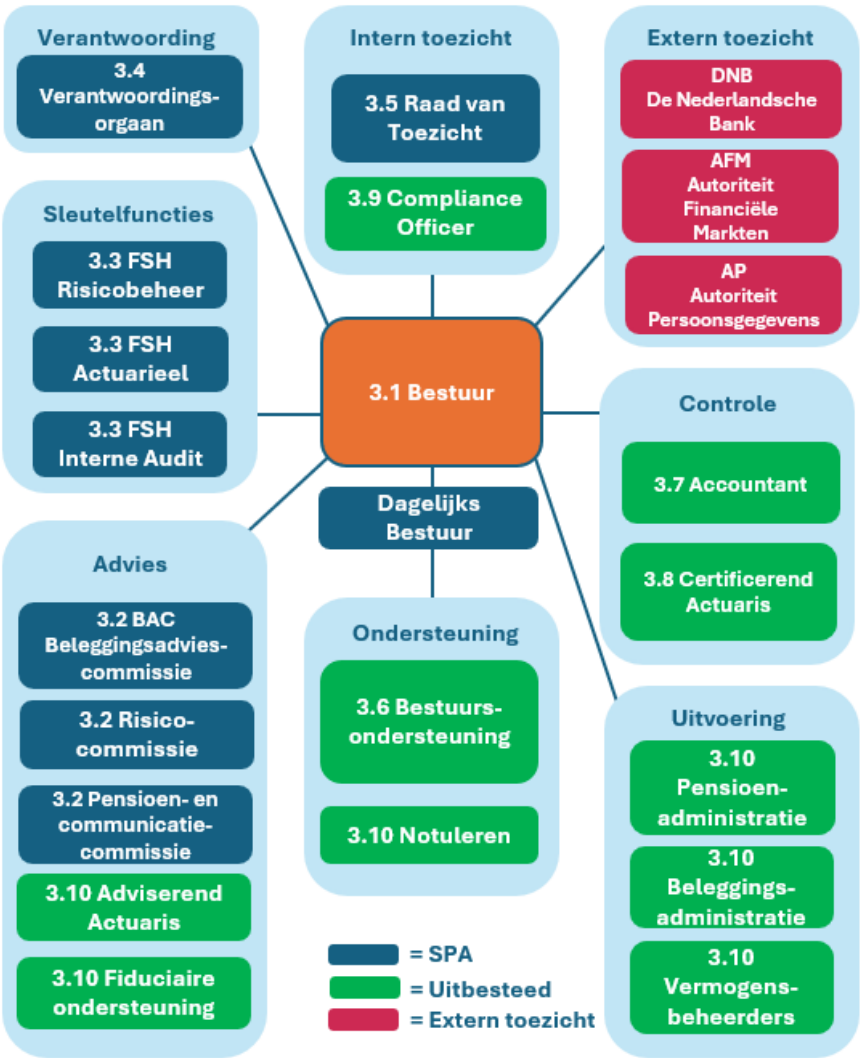

3.1 Bestuur

Het bestuur van SPA bestaat uit zes leden, te weten:

- Eén bestuurslid wordt benoemd namens de werkgever Atos. Dit lid wordt door het bestuur voorgedragen aan Atos, waarna Atos al dan niet instemt met de voordracht.
- Drie leden worden door de gewezen deelnemers gekozen.
- Eén lid wordt door pensioengerechtigden gekozen.
- Daarnaast heeft het bestuur de mogelijkheid om één onafhankelijk bestuurslid te benoemen.

De zittingstermijn van bestuursleden is vier jaar. De uitzondering hierop is de zittingstermijn van het onafhankelijke bestuurslid die drie jaar is. Voor alle bestuursleden geldt dat ze eenmaal kunnen worden herbenoemd.

Het bestuur kiest uit haar midden een voorzitter, vicevoorzitter en een secretaris. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het bestuur worden beschreven in de statuten en het Handboek AO/IC van SPA.

De voorzitter en secretaris vormen het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur is het eerste aanspreekpunt voor de bestuursondersteuning. Het dagelijks bestuur vergadert wekelijks met de bestuursondersteuning. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het dagelijks bestuur worden beschreven in de statuten en het huishoudelijk reglement van SPA.

3.2 Bestuurscommissies

Het bestuur wordt ondersteund door de volgende commissies:

- Beleggingsadviescommissie (BAC)
- Risicocommissie (RC)
- Pensioen- en communicatiecommissie (PCC)

De commissieleden worden benoemd door het bestuur en één bestuurslid wordt benoemd als voorzitter van de betreffende commissie. Elke commissie wordt ondersteund door de bestuursondersteuning.

De BAC bestaat uit vier leden waarvan twee bestuursleden en twee externe adviseurs. Tevens wordt de BAC ondersteund door de fiduciair ondersteuner. De risicocommissie bestaat uit drie bestuursleden en de sleutelfunctiehouder risicobeheer. De PCC bestaat uit drie bestuursleden.

Daarnaast is er een verkiezingscommissie. Deze commissie zorgt voor de organisatie van de verkiezingen voor bestuursleden en VO-leden. De commissie bestaat uit vier personen, te weten een voorzitter, secretaris en twee leden. In deze commissie zitten de medewerkers van de bestuursondersteuning aangevuld met een medewerker van Montae.

3.3 Sleutelfunctionarissen

SPA kent drie sleutelfuncties, te weten:

1. Risicobeheer: de sleutelfunctiehouder risicobeheer is een externe sleutelfunctiehouder die tevens deelnemer is aan de Risicocommissie;
2. Actuarieel: de sleutelfunctiehouder actuarieel is uitbesteed aan de certificerend actuaris van het fonds;
3. Interne Audit: de sleutelfunctiehouder interne audit is belegd bij een externe deskundige.

De werkzaamheden van de respectievelijke sleutelfunctionarissen zijn vastgelegd in separate charters. Tussen de diverse sleutelfunctiehouders vindt periodiek overleg plaats.

3.4 Verantwoordingsorgaan

Het fonds kent een verantwoordingsorgaan (VO). Het bestuur legt verantwoording af aan het VO over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd.

Het VO heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur over het door het bestuur uitgevoerde beleid, alsmede over de beleidskeuzes voor de toekomst. Daarnaast heeft het VO adviesrecht over een aantal wettelijke en de in de statuten bepaalde bovenwettelijke onderwerpen.

Het VO bestaat uit maximaal zeven leden, waarvan vier zetels voor de gewezen deelnemers, twee zetels voor de pensioengerechtigden en één zetel voor de werkgever. Het bestuur kan de criteria voor het laatste VO-lid vaststellen. Momenteel is deze zetel niet ingevuld.

Het bestuur benoemt en ontslaat de leden van het VO. Het lidmaatschap kan tevens eindigen als betrokkene niet meer behoort tot de groep die het lid vertegenwoordigt.

Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het VO worden beschreven in de statuten en het huishoudelijk reglement VO van SPA.

3.5 Raad van Toezicht

Het intern toezicht van SPA berust bij de raad van toezicht (RvT). De RvT bestaat uit drie onafhankelijke leden. Het bestuur benoemt de leden voor een termijn van vier jaar na bindende voordracht door het verantwoordingorgaan. Een lid van de RvT kan eenmaal herbenoemd worden.

De RvT heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het fonds. De RvT is ten minste belast met het toezien op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur en zal het bestuur gevraagd en ongevraagd adviseren. De RvT legt verantwoording af over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden aan het VO in het jaarverslag. De raad van toezicht kent een aantal (wettelijke) goedkeuringsrechten. Deze zijn opgenomen in de statuten van SPA en het reglement van de raad van toezicht.

3.6 Bestuursondersteuning

Het bestuur wordt ondersteund door de bestuursondersteuning. De bestuursondersteuning voert de dagelijkse werkzaamheden uit op het gebied van de ondersteuning van het bestuur bij de totstandkoming van het beleid en het toezicht op de uitvoering.

De bestuursondersteuning is uitbesteed aan Montae & Partners.

3.7 Externe accountant

De externe accountant controleert jaarlijks de onder verantwoordelijkheid van het bestuur opgestelde jaarrekening. Hij doet dit in overeenstemming met Nederlands recht. De accountant is verplicht te voldoen aan de voor hem geldende gedragsnormen en hij is gehouden de controle zodanig uit te voeren dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Daarnaast omvat de controle onder meer de evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor de financiële verslaggeving.

Met de externe accountant kan jaarlijks worden afgestemd welke objecten, al dan niet in het kader van de jaarrekeningcontrole, bijzondere aandacht krijgen. De externe accountant rapporteert over zijn bevindingen aan het bestuur.

Baker Tilly is door het fonds als externe accountant aangesteld.

3.8 Externe actuaris

De certificerend actuaris van het fonds onderzoekt jaarlijks of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Als onderdeel daarvan onderzoekt de certificerend actuaris of het beleggingsbeleid in overeenstemming is met het prudent-person beginsel, zoals vermeld in artikel 135 PW en uitgewerkt in artikel 13 van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen.

De certificerend actuaris van het fonds controleert jaarlijks of de technische voorzieningen, conform de grondslagen van het fonds, juist zijn vastgesteld. Voorts geeft de certificerend actuaris een oordeel over de uitgangspunten, grondslagen en methoden die zijn toegepast bij de vaststelling van de technische voorzieningen en bij de toetsen naar de toereikendheid van de fondsmiddelen. Voorts geeft de actuaris een oordeel over de financiële positie van het fonds.

Het fonds heeft Phenox Consultants als externe actuaris aangesteld.

3.9 Overige functies

Naast de reeds genoemde functies kent SPA een externe compliance officer en een privacy officer.

- De externe compliance officer vervult de compliance functie en rapporteert hierover aan het bestuur. Mevrouw N. Westen van Compliance i Consultancy is aangesteld als compliance officer.
- De privacy officer ziet toe op de naleving van de privacywetgeving. Mevrouw J. Visser van bestuursondersteuning is de privacy officer.

3.10 Uitbestede activiteiten

SPA heeft een groot deel van haar kritische bedrijfsprocessen uitbesteed aan externe partijen. De belangrijkste uitbestedingen zijn:

- De uitvoering van het pensioenbeheer en de financiële administratie aan Achmea Pension Services (APS),
- de bestuursondersteuning aan Montae & Partners,
- het bestuur wordt geadviseerd door een fiduciair ondersteuner Russell Investments.

De overige uitbestede functies zijn:

• Actuariële werkzaamheden	APS
• Custodian beleggingen ATOS ML-regeling	Caceis
• Custodian beleggingen ATOS BP-regeling	State Street
• Beleidsadvisering Actuariële zaken	Phenox Consultants
• Vermogensbeheerders	Cardano, BlackRock,

4 Pensioenregeling

4.1 Uitvoeringsovereenkomst

Het pensioenfonds was met de werkgever Atos Nederland B.V. verschillende uitvoerings-overeenkomsten aangegaan. De laatste werd eind december 2013 afgesloten en is per 27 november 2014 door de werkgever opgezegd.

SPA voert een hybride pensioenregeling uit met een pensioenrichtleeftijd van 65 jaar. Tot een grensbedrag van €43.356 (2013) had de regeling het karakter van een uitkeringsover-eenkomst (middelloon), daarboven het karakter van een premieovereenkomst (beschikbare premie). Deze regeling werd op 1 januari 2006 geïntroduceerd.

Daarnaast worden nog enkele regelingen uitgevoerd waarin, bij de introductie van bovenstaande regeling, deelnemers zijn achtergebleven, te weten:

- De voorganger van bovengenoemde regeling met een gelijk karakter, maar met een pensioenrichtleeftijd van 62½ jaar. Deze regeling werd op 1 juli 1999 als Oriflex geïntroduceerd en was van kracht tot 1 januari 2006.
- Een pensioenregeling met het karakter van een uitkeringsovereenkomst (eindloon) die werd geïntroduceerd op 1 januari 1990 en op 1 juli 1999 werd vervangen door Oriflex. Deze regeling kent 2 reglementen:
  - Reglement I met een pensioenleeftijd van 65 jaar;
  - Reglement II met een pensioenleeftijd tussen 60 en 65 jaar.

Voor een overzicht van alle pensioenregelingen in de loop van de tijd, zie bijlage F.

De werkgever stelt het pensioenfonds alle gegevens ter beschikking voor het uitvoeren van de pensioenregelingen. Het pensioenfonds is verplicht de gesloten pensioenregelingen correct uit te voeren. Daarnaast voert het pensioenfonds nog steeds voor rekening van de werkgever enkele regelingen voor de werkgever uit en worden er in dat kader gegevens uitgewisseld. Het betreft:

1. De C&P-garantieregeling die voor een groep ex-Philips C&P werknemers minimaal dezelfde indexatie als bij Philips garandeert over het gedeelte van hun bij Philips opgebouwde aanspraken;
2. Een bijdrage in de premie van de ziektekostenverzekering voor een groep gepensioneerden die tot 1 juli 1999 deelnemer waren aan Reglement II;
3. Een aanvulling op de AOW-uitkering voor een groep gepensioneerden die vanwege vroegere detachering in het buitenland geen volledige AOW-uitkering genieten.

Het is het pensioenfonds niet toegestaan het pensioenreglement te wijzigen, voor zover de wijziging niet in overeenstemming is met de pensioen- en uitvoeringsovereenkomst waarop het reglement was gebaseerd. Het is wel toegestaan het pensioenreglement aan te passen als gevolg van aangepaste wet- en/of regelgeving.

Aangezien de werkgever in het kader van de Wet toekomst pensioenen heeft aangegeven geen invaarverzoek te doen aan het fonds, zal de FTK-regelgeving van toepassing blijven op dit pensioenfonds.

4.2 Datakwaliteit

Het pensioenfonds is verantwoordelijk voor het op een correcte wijze uitvoeren van de pensioenregelingen. Data is daarbij onmisbaar en cruciaal voor de bedrijfsprocessen. Daarom heeft het pensioenfonds haar datakwaliteitsbeleid vastgelegd. Dit beleid heeft tot doel de

kwaliteit van te verwerken data en de verwerkings-resultaten zoals pensioenaanspraken te beheersen en zo te borgen dat sprake kan zijn van een betrouwbare administratie van de pensioenregeling.

4.3 Deelnemerschap

Deelnemers in het pensioenfonds bestaan uit (oud) werknemers van Atos en haar rechtvoorgangers. Sinds 1 januari 2014 is SPA een gesloten fonds en zijn de deelnemers gewezen deelnemers geworden. De enigen met voortzetting van de pensioenopbouw zijn diegenen die arbeidsongeschikt waren op het moment dat het fonds werd gesloten.

Het (gewezen) deelnemerschap eindigt met pensionering, waardeoverdracht en bij overlijden. Aan welk regelement een deelnemer deelneemt wordt bepaald op basis van het moment waarop een werknemer bij Atos in dienst is getreden en of de werknemer wel of niet afzag van toetreding tot een nieuw reglement.

1. ***Eindloonregeling, reglement I***
   Werknemers van BSO werden op 1 januari 1990 deelnemer plus personen die vanaf die datum tot 1 juli 1999 bij BSO of Origin in dienst traden (uitgezonderd degenen die collectief overkwamen van Philips). Deze regeling werd op 1 juli 1999 gesloten. Deelnemers, die op dat moment 10 jaar of minder van hun pensioendatum waren verwijderd, is de keuze geboden deelnemer te blijven of om over te gaan naar Oriflex. Gewezen deelnemers en reeds gepensioneerden bleven ook in deze regeling.
2. ***Eindloonregeling, reglement II***
   Werknemers van PASS werden op 1 januari 1990 deelnemer plus personen die vanaf die datum tot 1 juli 1999 via een collectieve overgang vanuit Philips of aan Philips gerelateerde bedrijven bij BSO of Origin in dienst traden. Deze regeling werd op 30 juni 1999 gesloten. Deelnemers, die op dat moment 10 jaar of minder van hun pensioendatum waren verwijderd, is de keuze geboden deelnemer te blijven of om over te gaan naar Oriflex. Gewezen deelnemers en reeds gepensioneerden bleven ook in de regeling.
3. ***Hybride regeling (voorheen Oriflex geheten) met pensioenrichtleeftijd 62,5 jaar***
   Deze op 1 juli 1999 geïntroduceerde regeling bestaat voor een pensioengevend inkomen tot € 43.356 (2013) uit een middelloonregeling en voor het inkomen daarboven uit een beschikbare premieregeling. Deelnemer werden de deelnemers aan de onder 1 en 2 genoemde eindloonregeling, behoudens de bij de sluiting van die regeling genoemde uitzonderingen. Óók deelnemer werden, middels een collectieve waardeoverdracht, de werknemers van het in 1996 overgenomen Philips C&P, waarvoor tot 1 juli 1999 nog steeds een van de Philips pensioenregelingen gold (Philips eindloonregeling A of B, of het Philips Flexpensioen) Deze regeling werd op 31 december 2005 gesloten, m.u.v. deelnemers geboren vóór 1 januari 1950.
4. ***Hybride regeling met pensioenrichtleeftijd 65 jaar***
   Deze regeling is de meest recente en gold:
   - voor gewezen deelnemers geboren op of na 1 januari 1950 en deelnemer op 31 december 2005 en
   - voor gewezen deelnemers die op of na 1 januari 2006 deelnemer werden.

4.4 Pensioenreglementen

In deze paragraaf staan de hybride regelingen (ATOS ML en BP) toegelicht. De hybride regelingen kende twee varianten, één voor werknemers met een pensioenrichtleeftijd van 62,5 jaar en één met 65 jaar. De regelingen zijn per 1 januari 2014 gesloten.

Atos had een middelloonregeling (ATOS ML 65 en 62,5) op basis van een uitkeringsovereenkomst. Deze gold voor een inkomen tot een bepaalde grens. Voor het inkomen daarboven was er een beschikbare premieregeling (ATOS BP) op basis van een premieovereenkomst.

Op de pensioengerechtigde leeftijd wordt het beleggingssaldo van de BP-regeling gebruikt om een pensioen in te kopen op basis van ATOS ML. Dit pensioen is een levenslang ouderdomspensioen, eventueel in combinatie met een nabestaandenpensioen ten behoeve van de partner. Bij overlijden vóór de pensioendatum wordt van het op dat moment aanwezige beleggingssaldo een nabestaandenpensioen en/of, indien van toepassing, een wezenpensioen ingekocht.

Bij arbeidsongeschiktheid in de zin van WIA werden de premiebijdragen voortgezet voor rekening van het pensioenfonds.

Overzicht belangrijkste voorwaarden van de regelingen:

ATOS ML en BP	**62,5 jaar**	**65 jaar**
Pensioenrichtleeftijd	62,5 jaar	65 jaar
ML		
Maximum inkomen	€ 48.595 (2025)	€ 46.387 (2025)
Franchise	€ 18.475 (2025)	€ 18.475 (2025)
Pensioengrondslag (PG)	€ 30.120 (2025)	€ 27.9212 (2025)
Opbouw	2,18% van PG	2,25% (tot 2013) en 1,63% (in 2013) van PG
Nabestaandenpensioen	Voor partners en wezen. Op verzekeringsbasis, geen maximum inkomen	Voor partners en wezen. Op verzekeringsbasis, geen maximum inkomen
Indexatie ambitie	100% CPI-afgeleid met de referentie periode oktober-oktober	100% CPI-afgeleid met de referentie periode oktober-oktober
Flexibiliseringsmogelijkheden	• vervroeging van (tijdelijk) OP; • uitstel van (tijdelijk) OP tot maximaal AOW-leeftijd; • hoog-laag-regeling; • omzetting OP in NP; • afkoop pensioen; • inkoop pensioen bij pensionering en overlijden; (zie rekenregels in Bijlage B)	• vervroeging van (tijdelijk) OP; • uitstel van (tijdelijk) OP tot maximaal AOW-leeftijd; • hoog-laag-regeling; • omzetting OP in NP; • afkoop pensioen; • inkoop pensioen bij pensionering en overlijden; (zie rekenregels in Bijlage B)
BP		

Minimum inkomen (grensbedrag)	€ 48.595 (2025)	€ 46.387 (2025)
Premie: werkgeversdeel werknemersdeel	Leeftijdsafhankelijk % van brutogrondslag boven het grensbedrag • 55% • 45% (Dit deel was vrijwillig)	Leeftijdsafhankelijk % van brutogrondslag boven het grensbedrag • 55% • 45% (Dit deel was vrijwillig) Naast deze premies konden ook vanuit het keuzesysteem premies worden gestort.
Beleggingsprofiel	• Life Cycle • Self Select • Life Cycle doorbeleggen	• Life Cycle • Self Select • Life Cycle doorbeleggen
Mogelijkheid switchen profiel	ja	ja

5 Financiële opzet en beleidskader

Risicobeheer is een van de kerntaken van het fonds. Alle risico's worden regelmatig in kaart gebracht. Vervolgens wordt geëvalueerd of de risico's op adequate wijze worden gemeten en voor zover nodig afgedekt met bepaalde maatregelen. Het hoogste niveau van risicobeheer, namelijk het strategisch risicobeheer, wordt gevormd door het beleidskader van SPA.

5.1 Beleidskader

SPA heeft de ambitie om aan alle deelnemers financiële zekerheid te bieden. Gezien het gesloten karakter van het fonds is de doelstelling vooral om een waardevast pensioen te bieden. Het belang van adequate toeslagverlening wordt hoog geacht. SPA stelt drie ondergrenzen vast waarvan de kwantificering is vastgesteld in de haalbaarheidstoets:

1. ondergrens voor het verwachte pensioenresultaat wanneer de dekkingsgraad gelijk is aan het vereist eigen vermogen
2. ondergrens voor het verwachte pensioenresultaat vanuit de feitelijke financiële positie;
3. maximale afwijking van het pensioenresultaat in het slechtweerscenario.

Het beleidskader is een leidraad. Afhankelijk van de verwachte ontwikkeling van de financiële positie kan het bestuur besluiten af te wijken van het model. Het toekennen van toeslagen is te allen tijde voorwaardelijk.

De inzet van het financieel beleid is er steeds op gericht dat de beleidsdekkingsgraad zich boven het vereist eigen vermogen bevindt. Bij een beleidsdekkingsgraad boven de indexatiegrens kunnen de reguliere toeslagen volledig worden toegekend.

5.2 Toereikendheid voorzieningen

Het fonds streeft ernaar om voldoende middelen beschikbaar te hebben zodat de toegezegde pensioenen nu en in de toekomst betaald kunnen worden.

5.2.1 Minimaal vereist vermogen

Het minimaal vereist eigen vermogen als bedoeld in artikel 131 van de Pensioenwet wordt vastgesteld conform de methodiek zoals DNB heeft neergelegd in het Financieel Toetsingskader. Het minimaal vereist vermogen is gelijk aan de som van:

- De voorziening pensioenverplichtingen inclusief de voorziening voor rekening en risico gewezen deelnemers;
- 4% over de voorziening pensioenverplichtingen voor rekening van het Pensioenfonds plus 0,3% over het risicokapitaal plus 1,0% over de voorziening voor rekening en risico gewezen deelnemers.

5.2.2 Vereist eigen vermogen

Conform de eisen in het Financieel Toetsingskader en conform artikel 132 van de Pensioenwet is het gewenste vermogen van het fonds minimaal gelijk aan de voorziening pensioenverplchtingen, verhoogd met het vereist eigen vermogen.

Het vereist eigen vermogen (VEV) is het vermogen dat gerelateerd is aan de evenwichtssituatie van het Pensioenfonds. In deze evenwichtssituatie is het eigen vermogen vastgesteld op een wijze dat met de wettelijke vastgestelde zekerheid van 97,5% wordt voorkomen dat het vermogen van het Pensioenfonds binnen één jaar minder bedraagt dan de technische voorzieningen. Dit zijn de voorziening pensioenverplichtingen inclusief de voorziening voor rekening en risico gewezen deelnemers.

Het VEV wordt vastgesteld op basis van het standaardmodel als bedoeld in artikel 12, lid 1, van het Besluit Financieel Toetsingskader (FTK) pensioenfondsen.

Bij een ALM-studie wordt ook met het VEV gerekend, maar in dat geval blijft het BP-kapitaal buiten beschouwing omdat dit kapitaal geen onderdeel uitmaakt van het beleggingsbeleid van het fonds zelf.

5.2.3 Voorziening pensioenverplichtingen

De technische voorzieningen voor risico fonds worden gebaseerd op de tot de balansdatum verkregen nominale aanspraken inclusief de onvoorwaardelijke (toeslag)toezeggingen zoals die op grond van het toeslagbeleid aan gewezen deelnemers en pensioengerechtigden zijn toegekend op balansdatum. Het wordt tevens vastgesteld met inachtneming van de actuariële grondslagen en veronderstellingen zoals opgenomen in bijlage A.

Aanpassing van de grondslagen vindt plaats zodra nieuwe overlevingstafels beschikbaar zijn, dan wel indien de ontwikkelingen bij het Pensioenfonds daar aanleiding toe geven. Dit geldt tevens voor de volgende twee elementen:

- De opslag voor de excassokosten zal elke drie jaar, of zoveel eerder indien omstandigheden daartoe aanleiding geven, opnieuw worden onderzocht of deze nog toereikend is. In 2023 heeft het bestuur de excasso opslag voor de technische voorzieningen laten onderzoeken binnen de FTK-omgeving. Hierbij is rekening gehouden met een scenario van zelfstandig voortbestaan van het fonds zonder premie instroom en een scenario waarbij het fonds wordt geliquideerd en overdracht binnen een redelijke termijn naar een andere uitvoerder plaats zal vinden. Uit dit onderzoek kwam een kostenopslag van 2,8%;
- De gehanteerde ervaringssterfte correctie "Mercer Hoog" zal elke drie jaar, of zoveel eerder indien omstandigheden daartoe aanleiding geven, worden gevalideerd. Dit is in maart 2024 voor het laatst getoetst. Hierbij wordt als eerste vastgesteld of er significante afwijkingen zijn van de sterftecijfers van de afgelopen vijf jaar met de gebruikte ervaringssterfte. Alleen bij significante verschillen zal worden onderzocht of een andere tabel met daarin de correctiefactoren ervaringssterfte beter aansluit of, als dat niet het geval is, er een fonds specifieke tabel met daarin de correctiefactoren ervaringssterfte zal worden bepaald.

De waardering van de technische voorzieningen voor risico van deelnemers is bepaald door de waardering van de tegenover deze voorzieningen aangehouden beleggingen. De inkoopfactoren voor het aanwenden van deze voorziening voor ouderdoms- en/of nabestaandenpensioen wordt maandelijks bepaald aan de hand van het driemaands voortschrijdend gemiddelde van de rentetermijnstructuur en een toeslag voor:

- het driemaands voortschrijdend gemiddelde van de actuele dekkingsgraad, en
- de excasso opslag.

5.2.4 Beleid onvindbaren

SPA heeft deelnemers die onvindbaar zijn. Zij zijn gerechtigd tot een pensioen, maar hebben dit nog niet opgevraagd, waardoor het pensioen niet kan worden uitbetaald.

Sinds 2007 vervalt een niet-opgevraagd pensioen niet meer. Zowel de deelnemer als de nabestaanden kunnen het pensioen alsnog opvragen. Als de deelnemer is overleden, kan de overgebleven partner het pensioen alsnog opvragen en ontvangen. Dit kan met terugwerkende kracht tot maximaal 5 jaar.

SPA zal het uit te keren bedrag op de balans laten staan evenals de voorziening voor de betreffende onvindbaren. De rechten van de deelnemer blijven geregistreerd in de

administratie. Als een deelnemer zich later alsnog meldt voor zijn pensioen, worden de betalingen uitgevoerd en heeft dat geen resultaatseffect voor het fonds.

5.3 Herstelplan

Eenmaal per jaar, aan de hand van het jaarwerk, vindt een toets plaats in hoeverre het gevoerde beleid tot het gewenste resultaat leidt. In deze toets worden de grenzen voor het minimaal vereist vermogen en het vereiste vermogen meegenomen.

Wanneer de beleidsdekkingsgraad onder het niveau van het vereist eigen vermogen ligt is er sprake van een reservetekort. Op dat moment zal het pensioenfonds dit onverwijld melden aan DNB. Er zal binnen drie maanden of zoveel eerder of later als DNB bepaalt, bij DNB een herstelplan worden ingediend. Dit herstelplan zal erin voorzien dat het reservetekort binnen een periode van maximaal 10 jaar wordt opgeheven.

Momenteel is de beleidsdekkingsgraad boven het vereist eigen vermogen en is er geen herstelplan nodig.

5.4 Financiële sturingsmiddelen

Het fonds beschikt over financiële sturingsmiddelen voor het beheersen van de financiële positie van het fonds. De financiële sturingsmiddelen voor SPA als gesloten fonds zijn beperkt tot:

- het toeslag- en kortingsbeleid (zie hoofdstuk 6)
- het beleggingsbeleid (zie hoofdstuk 7)

Het bestuur zal besluiten welke sturingsmiddelen er op een bepaald moment moeten worden ingezet, afhankelijk van de specifieke omstandigheden op dat moment.

Deze financiële sturingsmiddelen staan in de betreffende hoofdstukken toegelicht. De inzet van het financieel beleid is er, uitgaande van het huidige FTK, steeds op gericht dat de beleidsdekkingsgraad zich boven het niveau van het vereist vermogen bevindt.

5.5 Noodmaatregelen

Wanneer, ondanks het inzetten van de beschikbare sturingsmogelijkheden, het fonds niet binnen de daarvoor gestelde termijn kan herstellen, kan het bestuur na onderzoek tot de conclusie komen dat aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Als uiterste noodmaatregel zullen de opgebouwde aanspraken en rechten worden verlaagd. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar het kortingsbeleid in paragraaf 6.2.

SPA heeft een crisisplan opgesteld dat dient als basis voor het handelen in eventueel toekomstige situaties van crisis of crisisdreiging (zie bijlage C).

5.6 Haalbaarheidstoets

De haalbaarheidstoets is een wettelijk voorgeschreven berekening die inzicht geeft in de samenhang tussen de financiële opzet van het pensioenfonds, het verwacht pensioen-resultaat en de risico's die daarbij gelden. De haalbaarheidstoets informeert sociale partners, fondsbestuur en overige fondsorganen over de consequenties van het geformuleerde beleid:

- is met het geformuleerd beleid het gewenste pensioenresultaat in redelijke mate te realiseren, zowel in de verwachting als in het slechtweerscenario?
- is de verdeling van het pensioenresultaat over de verschillende generaties evenwichtig?

Bij invoeren van een nieuwe regeling dan wel een significante wijziging van de regeling of beleid dient een aanvangshaalbaarheidstoets te worden uitgevoerd om de consequenties van de wijziging door te rekenen. Vervolgens bepaalt de jaarlijkse haalbaarheidstoets of nog steeds wordt voldaan aan de vastgestelde lange termijn risicohouding.

De uitkomst van de toets wordt uitgedrukt in het pensioenresultaat dat gedefinieerd is als de som van de verwachte reële uitkeringen conform fondsbeleid gedeeld door de som van de verwachte reële uitkeringen zonder opbouwkorting en altijd prijs geïndexeerd. Het pensioenresultaat dient over een horizon van 60 jaar bepaald te worden uitgaande van het ouderdomspensioen en het nabestaandenpensioen van de deelnemers die initieel in het fonds zitten. Het pensioenresultaat wordt uitgedrukt in euro's en per geboortejaarcohort.

In 2025 is naar aanleiding van de ALM-studie het beleggingsbeleid gewijzigd en dit heeft geleid tot het uitvoeren van een aanvangshaalbaarheidstoets. Deze is in de bestuursvergadering van 14 november vastgesteld. De risicohouding die hieruit volgde was als volgt vastgesteld:

- ondergrens verwacht pensioenresultaat op fondsniveau 84% vanuit de vereiste en 95% vanuit de feitelijke financiële positie.
- maximale afwijking verwacht pensioenresultaat in het slechtweerscenario 45%.

De uitkomsten van de (aanvangs)haalbaarheidstoets worden jaarlijks gerapporteerd aan DNB en het VO. Rapportage aan het VO vindt plaats via het reguliere overleg tussen het bestuur en het VO.

Het jaarlijks toetsen aan de vastgestelde grenzen uit de lange termijn risicohouding heeft een signaalfunctie. Op het moment dat de jaarlijkse haalbaarheidstoets de met het VO afgesproken kaders overschrijdt, wordt een vergadering belegd met het VO om de uitkomsten te bespreken. Ook wordt bezien op welke wijze het beleid kan worden aangepast opdat het beleid, de vastgestelde grenzen en het pensioenresultaat weer consistent zijn. Er is overigens geen (wettelijke) verplichting om direct maatregelen te treffen.

5.7 Risicohouding

Met behulp van een verklaring over de risicohouding kunnen fundamentele beleidskeuzes met betrekking tot risico's beter in een integraal perspectief worden verankerd. Het belang van strategische keuzes dient hierin nadrukkelijk naar voren te komen, zodat duidelijk is hoe strategiekeuzes de uitvoering beïnvloeden.

Algemeen geformuleerd geeft de verklaring over de risicohouding aan hoe SPA op een consistente en voorspelbare manier denkt over de risico's, die met name een rol spelen in het strategisch beleggingsbeleid. De risicohouding geeft daarmee structuur en betekenis aan het risico-universum waarin SPA zich beweegt en draagt eraan bij dat de 'kennis en continuïteit' hiervan is geborgd.

De risicohouding en de overige risicomanagementbeginselen zijn uitgewerkt in het Strategisch beleggingsbeleid 2025 – 2028. In dit beleidsdocument en de ABTN wordt ten aanzien van de risicohouding met name het volgende vastgelegd:

1. De kwalitatieve risicohouding van het fonds met betrekking tot het beleggingsbeleid wordt bepaald door de indexatie-ambitie, doel is minimaal een nominaal pensioen toe te kunnen zeggen met als ambitie een waardevast pensioen waarbij ook toeslagen worden verleend om prijsontwaarding te compenseren;
2. De kwantitatieve risicohouding voor de lange termijn wordt bepaald door de aanvangshaalbaarheidstoets;

3. De kwantitatieve risicotolerantie op korte termijn wordt uitgedrukt door middel van het Vereist Eigen Vermogen (VEV). Dit is de vereiste (risico)buffer op basis van het strategisch beleggingsbeleid. Wanneer de solvabiliteit van het fonds onder deze drempel ligt, 100% plus VEV-norm, mag het fonds zijn risicoprofiel niet vergroten tot boven de VEV-norm. De ondergrens is 8,0% en de bovengrens is 22,5%. De korte-termijn risicohouding staat gelijk aan deze bovengrens.

6 Toeslag- en kortingsbeleid

6.1 Toeslagbeleid

SPA heeft als missie een waardevast pensioen. Het fonds streeft naar een duurzame toeslagverlening, maar deze toeslagverlening is voorwaardelijk. Het bestuur beslist jaarlijks in hoeverre pensioenaanspraken en -rechten worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd, maar wordt uit het beleggingsrendement gefinancierd.

Het bestuur bepaalt in februari de toe te kennen indexatie. Dit wordt bepaald op de voorlopige beleidsdekkingsgraad. Na vaststelling van het jaarverslag in juni wordt de indexatie definitief vastgesteld op de gecontroleerde beleidsdekkingsgraad.

Aangezien de werkgever heeft aangegeven geen invaarverzoek te doen aan het fonds, zal de FTK-regelgeving van toepassing blijven op dit pensioenfonds.

Bij het vaststellen van de indexatie wordt van het volgende uitgegaan:

1. De beleidsdekkingsgraad van SPA per 31 december van enig jaar.
2. Toeslagmaatstaf: dit is de prijsindex CPI-afgeleid oktober - oktober.
3. Toeslagdrempel: De beleidsdekkingsgraad waaronder er geen toeslag wordt verleend is door DNB vastgesteld op 110%.
4. De Toekomstbestendige indexatiegrens (TBI-grens): deze grens wordt zodanig vastgesteld dat de toeslagambitie volledig kan worden toegekend en deze toeslag ook naar verwachting in de toekomst te realiseren is. De TBI-grens wordt berekend door het opstellen van een toeslagkasstroom, op basis van de nominale kasstroom en het ingroeipad voor prijsinflatie van DNB, contant gemaakt met het maximale netto-rendement op aandelen van 5,2%. De contante waarde die hieruit volgt is het vermogen dat nodig is om de volledige toeslagmaatstaf toe te kennen. De TBI-grens ligt tussen de 130 en 135%. Dit betekent dat SPA bij een beleidsdekkingsgraad vanaf deze grens volledig mag indexeren. Deze grens wordt ieder jaar opnieuw berekend.
5. Inhaalindexatie: extra toeslag kan gegeven worden om niet toegekende toeslagen of doorgevoerde verminderingen in het verleden (deels) te compenseren. Daarbij geldt:
    - De inhaalindexatie kan alleen toegekend worden indien na de toekenning de beleidsdekkingsgraad nog boven het niveau van vereist eigen vermogen ligt.
    - Er geldt een maximum van 200% CPI-afgeleid.
    - Het streven is om alle sinds 2001 gemiste toeslagen in te halen. Voor de inhaalindexatie wordt de volgende methodiek gebruikt: iedereen krijgt dezelfde inhaalindexatie. Eerst wordt het laatste jaar waarin niet geïndexeerd is ingehaald, daarna het één na laatste jaar en zo verder (‘last-in-first-out').
    - Voor de C&P-garantie geldt er een aparte indexatie-toezegging; inhaalindexatie zal met deze garantie worden verrekend.

Tussen de toeslagdrempel en de TBI-grens kan er gedeeltelijk toeslag worden verleend. De verhouding tussen de toeslagdrempel en TBI-grens is de maximale toeslag die verleend kan worden als percentage van de toeslagmaatstaf. Dit percentage is minimaal 0% en maximaal 100%.

Indicatieve tabel toeslagbeleid

Beleidsdekkingsgraad per 31 december	***Toeslag***
> 130-135%	*Volledige indexatie, plus eventueel inhaalindexatie*
110% - 130-135%	*Gedeeltelijke indexatie*
< 110%	*Geen indexatie*

6.2 Kortingsbeleid

Het fonds kan de opgebouwde pensioenaanspraken en –rechten uitsluitend verminderen als:

1. Het fonds niet voldoet aan de gestelde eisen van het MVEV en het VEV conform artikel 131 en 132 PW.
2. Het fonds niet in staat is om binnen een redelijke termijn te voldoen aan artikel 131 en 132 PW zonder de belangen van gewezen deelnemers en pensioengerechtigden onevenredig te schaden.
3. Alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet in het herstelplan, zoals bedoeld in artikel 138 en 139 PW.

De vermindering kan op zijn vroegst worden gerealiseerd een maand nadat de gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, werkgever en DNB hierover geïnformeerd zijn. SPA zal dit schriftelijk melden aan betrokken gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

7 Risicomanagement en compliance

7.1 Inleiding

Integraal risicomanagement draagt bij aan de beheersing van risico's passend bij de realisatie van de missie, visie en strategische ambities van SPA. Het draagt bij aan een integere en beheerste bedrijfsvoering.

SPA is in 2020 gestart met het uitvoeren van een integrale Eigen Risico Beoordeling (ERB) die in juli 2021 is gefinaliseerd. De ERB wordt iedere 3 jaar geactualiseerd.

7.2 Risicobeginselen en risicobereidheid

De doelstelling van integraal risicomanagement voor SPA is tweeledig:

1. Het gestructureerd en procesmatig identificeren van en rapporteren over alle risico's die de realisatie van de door SPA gestelde ambities en doelstellingen belemmeren en/of in gevaar brengen, en
2. Het mitigeren van deze risico's zodat deze binnen de risicobereidheid van SPA blijven of worden gebracht.

De risicostrategie is nauw verbonden aan de strategie van SPA. Hoe SPA om wenst te gaan met risico's is opgenomen in de risico-overtuigingen die zijn vastgelegd in de Risicobereidheidsverklaring. Deze overtuigingen zijn:

1. Risicomanagement is een integraal onderdeel van SPA;
2. Het opgebouwde pensioen vormt na pensionering en bij overlijden een belangrijke bron van inkomen voor de pensioengerechtigden van SPA. Daarom streeft SPA naar een waardevast pensioen;
3. Het beleggingsbeleid van SPA is erop gericht om voldoende rendement op het belegd vermogen te behalen om zo een betaalbaar pensioen te combineren met het streven naar een stabiel en waardevast pensioen. Er wordt niet meer risico genomen dan nodig is;
4. Het beleggingsbeleid van het fonds is erop gericht om met kostenefficiënte oplossingen voldoende rendement te genereren.
5. SPA is een 'gesloten' en slapend fonds, behoudens de arbeidsongeschikten en de C&P-garantie. De levensduur van het fonds legt ook verplichtingen op aan de liquiditeit van de beleggingen. Het bestuur zal een afgewogen keuze maken tussen rendement, risico en liquiditeit van de belegging;
6. SPA is een regie-organisatie die zowel vermogensbeheer als de pensioenadministratie heeft uitbesteed. SPA geeft sturing aan de uitbestede werkzaamheden en zorgt dat de financiële en niet-financiële risico's die hiermee gepaard gaan, worden beheerst;
7. Voor het vermogensbeheer geldt dat SPA alle financiële en niet-financiële risico's die hiermee gepaard gaan beheerst;
8. Voor de pensioenadministratie streeft zij ernaar dat de deelnemers goed worden geholpen met hun vragen waarbij zij primair worden geholpen door APS. Klachten worden zorgvuldig behandeld en wordt gebruikt om de dienstverlening waar nodig te verbeteren;
9. SPA voldoet aan wet- en regelgeving en komt haar eigen regels en beleid na. Specifiek voor dit fonds zullen de FTK-regels van toepassing blijven.

Deze risico-overtuigingen vormen de basis voor het vaststellen van de risicobereidheid die SPA heeft ten aanzien van de verschillende risicocategorieën en de risicostrategie die hierbij gevolgd wordt.

SPA bepaalt de risicobereidheid op fondsniveau door middel van Risk Self Assessments die jaarlijks worden geactualiseerd voor alle risico categorieën.

7.3 Risico governance

SPA sluit voor de inrichting van de risico governance aan bij de principes van het zogenaamde three lines of defence model. Het bestuur draagt eindverantwoordelijkheid voor het risicomanagement bij SPA. Bij de inrichting van de risico governance is gekozen om deze aan te laten sluiten bij de governance van SPA.

SPA heeft haar primaire processen grotendeels uitbesteed aan diverse partijen, maar ook een deel van haar risicomanagement en interne audit. Zie hieronder een schematische weergave van het three lines of defence model.

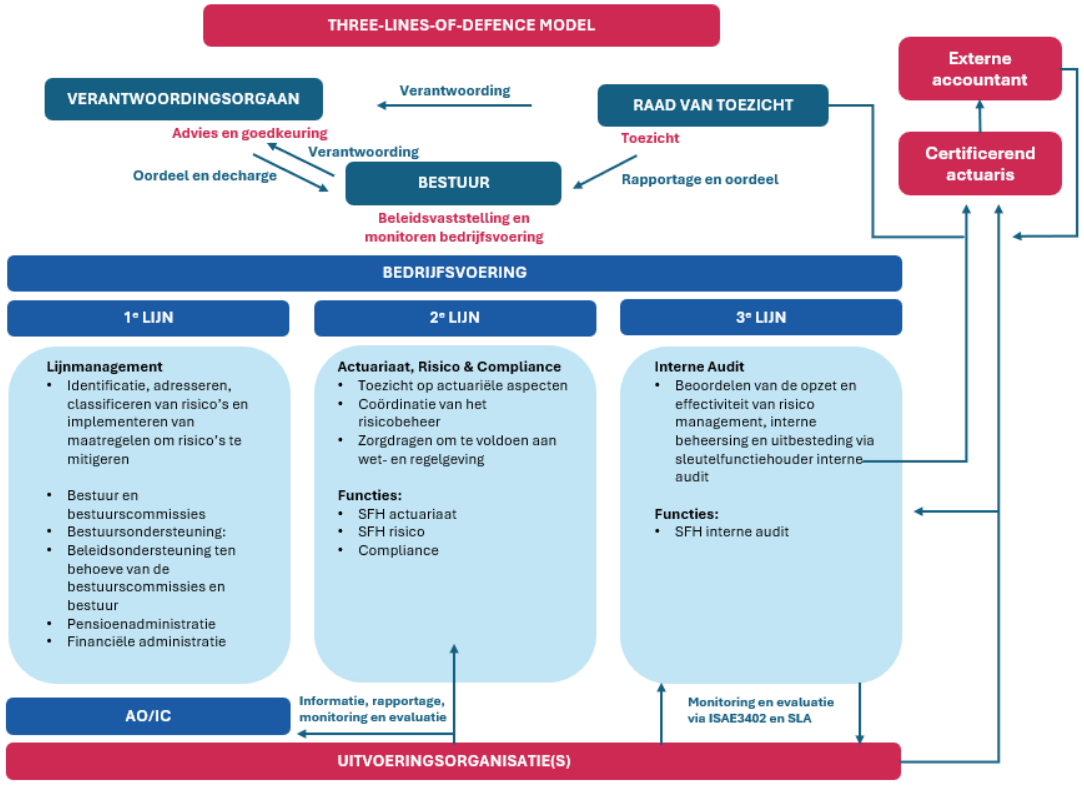

1e lijn
De 1e lijn is verantwoordelijk voor de opzet, bestaan, werking en effectiviteit van het risicomanagement en interne controle. Het bestuur draagt de verantwoordelijkheid voor de eerste lijn en laat zich daarbij ondersteunen door de bestuurscommissies en de bestuursondersteuning. De commissies adviseren en rapporteren aan het bestuur en zijn zelf primair verantwoordelijk voor het risicomanagement en informatiemanagement (bijv. vermogens- en pensioenbeheer).

2e lijn
De 2e lijn bestaat uit de SFH Risicobeheer en zijn vervuller, SFH Actuarieel en compliance. De SFH Risicobeheer draagt zorg voor een adequaat IRM raamwerk en ziet toe op het compliant zijn met wet- en regelgeving. De risicomanagement functie ondersteunt SPA onder meer door het opstellen van het risicomanagement-beleid, het beschikbaar stellen van

methoden en technieken, het verstrekken van risico-opinies en het gevraagd en ongevraagd adviseren van de 1e lijnscommissies en het bestuur.

De Risico Commissie (RC) is het orgaan binnen SPA dat zich richt op de risico's waarmee het fonds wordt geconfronteerd. De RC is verantwoordelijk voor het waarborgen van een alomvattend en consistent risicotoezicht. De RC heeft onder meer tot taak het jaarplan van de SFH Risicobeheer te beoordelen en hierover te adviseren en ziet toe op realisatie daarvan. Daarnaast worden rapportages die in de RC worden besproken ook aan het bestuur verstrekt voorzien van input door de RC.

De SFH Actuarieel is belegd bij de extern certificerend actuaris en kan voldoende onafhankelijk functioneren. De SFH Actuarieel maakt geen onderdeel uit van het bestuur of de bestuurscommissies van SPA. De SFH Actuarieel rapporteert direct aan het bestuur.
De compliance functie is ook extern belegd. Deze functie rapporteert ook direct aan het bestuur.

3e lijn
De Sleutelfunctiehouder Interne Audit vervult de 3e lijns rol binnen SPA. De 3e lijn heeft de verantwoordelijkheid om de effectiviteit van de interne organisatie en de interne beheersing te toetsen en op basis hiervan advies voor verbetering te geven. Daarnaast draagt de Sleutelfunctiehouder Interne Auditfunctie zorg voor het toetsen van de werking van de beheersmaatregelen.
De SFH Interne Audit is geen lid van het bestuur en heeft geen formele rol in de 1e of 2e lijn, maar kan te allen tijde bij de commissie- of bestuursvergaderingen aanwezig zijn.
Alle SFH's hebben een escalatiemogelijkheid naar het bestuur, de raad van toezicht en, in geval van bij wet bepaalde situaties, naar de toezichthouder.

APS
Omdat APS de uitvoering van de pensioenadministratie verzorgt is het belangrijk te noemen dat bij APS de 1e lijn verantwoordelijk is voor het risicomanagement op alle aspecten en processen. De Sleutelfunctiehouder Risicobeheer neemt jaarlijks contact op met deze afdeling of wanneer daar aanleiding toe is. De 3e lijns rol wordt vervuld door de Interne Audit Dienst (IAD), die een directe rapportagelijn heeft naar de Sleutelfunctiehouder Interne Audit van SPA.

7.4 Risicobeheersing

Na het vaststellen van de doelstellingen en risicohouding onderscheidt SPA ten aanzien van het risicomanagementproces twee belangrijke cycli:

1. De Risk Self Assessment (RSA) cyclus van het identificeren, analyseren en inschatten van de risico's, en bepalen en het treffen van beheersmaatregelen (zie stappen 2 t/m 4);
2. De risk monitoring cyclus van het monitoren, analyseren, rapporteren en bijsturen (stappen 5 t/m 7).

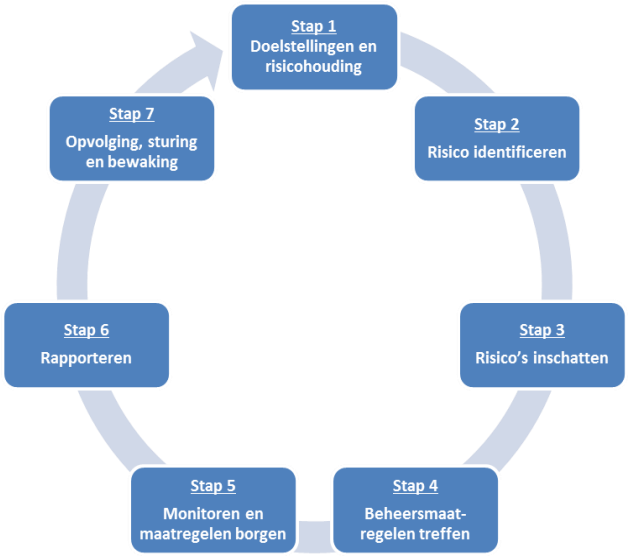

7.4.1 Fase 1: Risk Self Assessment

Het fonds onderkent naast de strategische risico's veertien risicocategorieën, die in hoofdlijnen aansluiten op de Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode (FIRM). De keuze van de categorieën is gebaseerd op de meest voorkomende risico's waaraan SPA is blootgesteld. Deze risico's zijn onderverdeeld naar de hoofdcategorieën:

1. Strategisch risico's;
2. Financiële risico's: te weten: Rentehedge / matchingrisico, Marktrisico, Kredietrisico, Liquiditeitsrisico, Verzekeringstechnisch risico, Solvabiliteitsrisico, Actief beheer risico;
3. Niet-financiële risico's: te weten Operationeel risico, Uitbestedingsrisico, IT risico, Juridisch en wettelijk risico, Integriteits en compliance risico, Communicatierisico, Governance risico, Bestuurlijk risico;
4. Omgevingsrisico.

Voor nieuwe risico categorieën of voor activiteiten, processen en projecten van significante omvang, wordt een initiële RSA uitgevoerd. Bestaande RSA's worden tenminste eens in de drie jaar volledig herzien. De SFH risicobeheer voert dit proces uit en de RSA wordt vervolgens door het bestuur vastgesteld.

7.4.2 Fase 2: Risk monitoring cyclus

De risk monitoring cyclus van het monitoren, rapporteren en bijsturen is een continu proces en wordt toegepast op de reguliere processen. Het bestuur is verantwoordelijk voor het monitorings- en bijsturingsproces, waarbij zij wordt bijgestaan door de SFH Risicobeheer. SPA gebruikt hierbij de structuur die ook APS hanteert.

7.5 Integriteitsbeleid, belangenverstrengeling en gedragscode

7.5.1 Integriteitsbeleid

Ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik en oneigenlijk gebruik van de bij het pensioenfonds aanwezige informatie en middelen heeft het pensioenfonds een integriteitsbeleid opgesteld. Het integriteitsbeleid is gericht op het beperken van integriteitsrisico's.

Integriteitsrisico's worden omschreven als het risico van aantasting van de integriteit en daarmee van de reputatie van SPA als gevolg van het niet naleven van die ethische standaarden en toezichtwet- en regelgeving die van toepassing zijn op relaties met onze deelnemers, markten en/of toezichthoudende instanties.

Om de integriteitsrisico's die het fonds loopt in kaart te brengen en om deze te beheersen wordt, conform het integriteitsbeleid, periodiek een risicoanalyse opgesteld die bestaat uit de volgende twee onderdelen:

1. Een Systematische Risico Analyse Integriteit (SIRA): deze risicoanalyse bevat verschillende risico scenario's en de ter mitigatie van deze risico's getroffen beheersmaatregelen. De SIRA van het fonds steunt op de SIRA van APS voor de risico's die zich bij APS kunnen voordoen.
2. Een analyse van de SIRA van APS ten opzichte van de SIRA van SPA. Specifiek aandachtspunt hierbij is de hoogte van de risicobereidheid van APS. Deze mag in principe niet hoger zijn dan de risicobereidheid van SPA.

De hierboven vermelde rapportages worden met het bestuur besproken.

SPA dient de relevante risico's die dienstverlening aan deelnemers, werkgevers, externe vermogensbeheerders met zich meebrengt te beheersen. De negatieve consequenties als gevolg van het zaken doen met zakelijke relaties en/of cliënten over wie men onvoldoende informatie heeft, kunnen bijvoorbeeld in verband gebracht worden met de risico's van het betrokken raken bij witwassen, fraude of terrorismefinanciering.

Aangezien SPA zijn dienstverlening grotendeels heeft uitbesteed spelen bovenstaande zaken niet of nauwelijks bij SPA. Het bestuur stelt hiervoor wel beleid op. Het bestuur van SPA ziet er op toe dat APS onder meer maatregelen treft om witwassen, financiering van terrorisme en fraude te voorkomen en daarnaast de sanctiewetgeving naleeft. In de hierboven beschreven SIRA APS worden de risico's die SPA loopt door APS in kaart gebracht en worden de genomen en nog te nemen beheersmaatregelen beschreven. Daarnaast wordt in de hierboven beschreven rapportages verslag gedaan van de monitoringsactiviteiten en eventuele overige relevante ontwikkelingen.

7.5.2 Belangenverstrengeling

In het integriteitsbeleid van SPA is tevens beleid opgenomen hoe wordt omgegaan met belangenverstrengeling. SPA onderscheidt twee deelrisico's, te weten:

- verstrengeling van belangen van het fonds en privébelangen Het risico bestaat dat door handelingen of gedragingen de besluitvorming van bestuurders of medewerkers van de uitvoeringsorganisatie ongewenst wordt beïnvloed. Dit zou zich kunnen voordoen door het aanvaarden of geven van relatiegeschenken, aanvaarden uitnodigingen en het hebben van nevenfuncties of van financiële belangen in zakelijke relaties.
- verstrengeling van belangen van het fonds en de stakeholders (dubbele loyaliteit) Dubbele loyaliteit kan besluitvorming van bestuurders ongewenst beïnvloeden met het risico dat de goede naam van SPA en/of de belangen van het fonds of belanghebbenden worden geschaad. Vanuit de principes van pension fund governance wordt wel gesteld dat leden van een bestuur geen functies mogen bekleden die de schijn van belangenverstrengeling meebrengen.

Om mogelijke (schijn van) belangenverstrengeling tegen te gaan dienen aan SPA verbonden personen hun nevenfuncties en financiële zakelijke belangen te melden bij de compliance officer van SPA. Op de juistheid en volledigheid van deze meldingen worden conform het compliance programma periodiek monitorings-activiteiten uitgevoerd.

7.5.3 Gedragscode

De Gedragscode maakt onderdeel uit van het integriteitsbeleid. De Gedragscode geldt voor alle verbonden personen, waaronder de bestuursleden, de bestuursondersteuning, de leden van het verantwoordingsorgaan en van de raad van toezicht. De code omvat gedragsregels

die moeten waarborgen dat (de schijn van) vermenging van zakelijke en privébelangen wordt voorkomen. De Gedragscode bevat daarnaast regels ten aanzien van onder meer geheimhouding, privé beleggingstransacties, relatiegeschenken, onbetamelijk gedrag.

SPA heeft een externe compliance officer aangesteld die belast is met het toezicht op de naleving van het integriteitsbeleid en de Gedragscode.

De Gedragscode, SIRA en het integriteitsbeleid worden elke drie jaar beoordeeld en indien relevant aangepast. De Gedragscode is door de het bestuur vastgesteld op 8 september 2023. De SIRA en het integriteitsbeleid volgen in 2024.

Conform het compliance programma worden periodiek sessies om het integriteitsbewustzijn te verhogen en te actualiseren georganiseerd voor bestuur en overige verbonden personen.

7.6 Bevordering geschiktheid

Het bestuur van SPA zorgt ervoor dat het voldoet aan alle geschiktheidseisen die op basis van wet- en regelgeving door DNB en AFM worden gesteld. Geschiktheid bestaat uit de elementen deskundigheid, competenties en professioneel gedrag.

Het bestuur stelt geschiktheidsbeleid vast, waarin de eisen die aan de bestuursleden en andere medebeleidsbepalers worden gesteld, zijn vastgelegd. Het geschiktheidsbeleid van SPA bestaat uit een geschiktheidsbeleidsplan, die het beleidskader voor de aankomende drie tot vier jaar schetst en een geschiktheidsjaarplan. Het geschiktheidsjaarplan bevat concrete acties gericht op de ontwikkelingen van de individuele bestuursleden en het bestuur als collectief. Het geschiktheids-jaarplan houdt verband met de jaarlijkse zelfevaluaties en individuele ontwikkelplannen van bestuursleden. Het geschiktheidsjaarplan wordt jaarlijks geactualiseerd.

Het bestuur ziet periodieke zelfevaluatie als een hulpmiddel om zijn bestuurlijk handelen te toetsen aan de eigen doelstellingen van SPA, de wettelijke eisen die aan pensioenfonds-besturen worden gesteld, en de door het bestuur onderschreven Code Pensioenfondsen. Het bestuur evalueert periodiek het functioneren van het bestuur als collectief en van de individuele bestuursleden. Dit doet het bestuur jaarlijks en indien nodig onder begeleiding van een externe deskundige. De evaluatie richt zich op geschiktheid: deskundigheid (kennis), bestuurlijke competenties, houding en professioneel gedrag. De uitkomsten worden vastgelegd en besproken in een bestuursbijeenkomst.

Daarnaast vinden er jaarlijks evaluatiegesprekken plaats tussen het dagelijks bestuur en de individuele bestuursleden. Het functioneren van het dagelijks bestuur wordt geëvalueerd door een delegatie van het bestuur, bestaande uit de voorzitters van de bestuurscommissies. Ook de bestuurlijke commissies voeren jaarlijks een evaluatie over hun functioneren uit, evenals het verantwoordingsorgaan en de raad van toezicht.

7.7 Uitbesteding

Het zijn van een regie organisatie, waarbij grote delen zijn uitbesteed aan externe partijen brengt voor SPA risico’s met zich mee. Het bestuur heeft daarom beleid vastgesteld met betrekking tot de beheersing van risico’s die samenhangen met uitbesteding van haar bedrijfsprocessen. Dit beleid draagt bij aan het waarborgen van een beheerste en integere bedrijfsvoering door het bestuur van SPA. In het uitbestedingsbeleid staan de uitgangs-punten en werkwijzen waarop SPA haar uitbesteding en de daaraan verbonden risico’s stuurt en hanteert. Het uitbestedingsbeleid is voor het laatst gewijzigd in 2025.

De volgende werkzaamheden heeft het bestuur expliciet niet uitbesteed:

- het vaststellen van beleid en het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid.
- taken en werkzaamheden van personen die het dagelijks beleid bepalen,
- het opstellen van en toezien op het strategisch beleid ten aanzien van vermogensbeheer;
- werkzaamheden waarvan uitbesteding de verantwoordelijkheid van de uitvoerder voor de organisatie en beheersing van bedrijfsprocessen en het toezicht daarop kan ondermijnen;
- indien de uitbesteding een belemmering kan vormen voor een adequaat toezicht op de naleving ervan.

8 Beleggingsbeleid ATOS ML

8.1 Doelstelling

De pensioendoelstelling van SPA valt uiteen in de toezegging van een nominaal pensioen en vervolgens de ambitie voor een waardevast pensioen. De doelstelling van het beleggingsbeleid is om voldoende rendement op het belegde vermogen te behalen om zo een betaalbaar pensioen te combineren met het streven naar een waardevast pensioen. Het beleggingsbeleid heeft een lange termijn horizon en wordt steeds geanalyseerd met de verplichtingen als uitgangspunt.

8.2 Uitvoering vermogensbeheer

Het Bestuur is verantwoordelijk voor de strategische en beleidsmatige beslissingen op beleggingsgebied. Het bestuur wordt daarvoor geadviseerd door de Beleggingsadviescommissie (BAC).

Het vastgestelde beleid wordt vervolgens uitgevoerd door de fiduciair ondersteuner in samenwerking met de geselecteerde externe vermogensbeheerders. De governance van de uitvoering van het vermogensbeheer is uitgewerkt in het Handboek AO/IC.

8.3 De beleggingscyclus

Het Strategisch beleggingsbeleid 2025-2028 is vastgelegd in het gelijknamige stuk van SPA. Deze is op 10 oktober 2025 goedgekeurd door het bestuur. Het pensioenfonds maakt gebruik van de volgende beleggingscyclus.

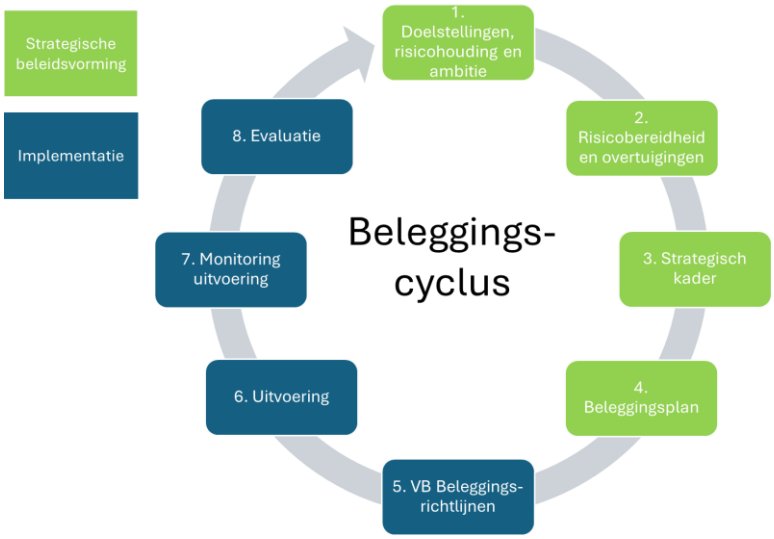

8.3.1 Doelstelling, risicohouding en ambitie

De ambitie, doelstelling en risicohouding is bepaald in de missie, visie en strategie van het fonds. Het voornaamste streven is daarbij het veiligstellen van de pensioenaanspraken en -rechten en de bescherming tegen geldontwaarding, waarbij een verantwoorde afweging tussen risico, rendement en kosten wordt gemaakt. Het bestuur zal het beheer op een correcte, maatschappelijk verantwoorde en zo efficiënt mogelijke wijze uitoefenen.

Bij het beleggingsbeleid staat het wettelijk verankerde 'prudent person principe' centraal. Dit principe komt kort gezegd erop neer dat het vermogen van pensioengerechtigden zorgvuldig

en in het belang van alle belanghebbenden, te weten pensioengerechtigden en gewezen deelnemers, moet worden belegd.

8.3.2 Risicobereidheid en overtuigingen

Om de doelstellingen te realiseren wordt de manier waarop SPA belegt vervolgens gekaderd via drie typen beginselen:

1. Beleggingsbeginselen: in de beleggingsbeginselen (ook wel investment beliefs genoemd, bijlage G) wordt vastgelegd waar SPA rendement wil en denkt te kunnen halen. Het zijn de overtuigingen die SPA hanteert over de werking van de economie en financiële markten.
2. Uitvoeringsbeginselen: de uitvoeringsbeginselen (ook wel policy beliefs genoemd) leggen de governance, organisatie en praktische uitvoering van het beleggingsproces vast.
3. Risicomanagementbeginselen: in de risicomanagementbeginselen wordt de werkwijze rond het evalueren en bijsturen van het risicoprofiel van de beleggingsportefeuille vastgelegd.

Tevens zijn er kwantitatieve normen vastgelegd bij de aanvangshaalbaarheidstoets en door het Vereist Eigen Vermogen (VEV). Elke vijf jaar voert het pensioenfonds een risicobereidheidsonderzoek uit onder haar deelnemers. De uitkomsten van het RPO vormen als onderdeel van de beleggingscyclus een basis voor het strategisch kader. Het meest recente RPO dateert van begin 2025.

8.3.3 Strategisch kader

Het bestuur stelt op basis van een ALM studie een lange termijn strategisch beleid met bijbehorende ALM-portefeuille vast. Een ALM studie wordt eens in de drie jaar uitgevoerd. Vervolgens wordt de Strategische Asset Allocatie (SAA) bepaald. Dit is de normportefeuille voor het beleggingsbeleid.

De belangrijkste uitgangspunten bij de ALM-studie uit 2025 waren:

1. Gesloten pensioenregeling (exclusief BP regeling)
2. Financiële positie per ultimo september 2024:
   - Beleidsdekkingsgraad: 125,3%
   - Actuele dekkingsgraad: 126,8%
   - Minimaal Vereist Eigen Vermogen: 3,6%
   - Vereist Eigen Vermogen: 15,6%
3. De economische veronderstellingen per september 2024 staan in bijlage E.
4. Korten en indexeren conform FTK:
   - Korten indien 5 jaar aaneensluitend sprake is van een dekkingstekort en 10% van het tekort ten opzichte van VEV (na 10 jaar o.b.v. herstelplanmethodiek).
   - Toekomstbestendig indexeren o.b.v. 100% CPI-afgeleid.
   - Mogelijke inhaalindexatie vormt onderdeel van de studie.

De belangrijkste conclusies uit deze ALM-studie waren:

1. Het verwachte rendement van de totale ALM-portefeuille is 4,5% bij een volatiliteit van 10,2% (over een 15-jaars periode).
2. Het verwachte overrendement ten opzichte van de verplichtingen van de ALM-portefeuille is 2,17% bij een volatiliteit van 9,57%.
3. Mate van renterisico: Op strategisch niveau wordt het renterisico van de verplichtingen voor 70% afgedekt door hypotheken, staatsobligaties en rentederivaten.
4. Valutarisico: Dollar, Yen en Pond worden voor 50% afgedekt.
5. Een strategische allocatie naar de Matching Portefeuille (MP) van 35% en Return Portefeuille (RP) van 65%. De bandbreedte is plus of min 5%.

8.3.4 Beleggingsplan

In beginsel is het beleid van SPA dat aan het eind van het beleggingsjaar alle beleggings-categorieën worden teruggezet naar hun normallocatie. Echter om te bewaken dat het risicobudget niet wordt overschreden, worden in het beleggingsplan de bandbreedtes rondom de normallocatie per beleggingscategorie opgenomen. De bandbreedtes zijn zodanig vastgesteld dat bij maximale invulling van het risicobudget van één of meerdere categorieën, het totale risicobudget niet wordt overschreden. O.b.v. het actuele beleggingsplan wordt voor alle categorieën de allocatie naar de categorie bewaakt door middel van het monitoren van deze bandbreedtes. Voor de totale portefeuille wordt tevens het VEV gemonitord.
Bij overschrijding van een bandbreedte van een beleggingscategorie wordt deze categorie in beginsel teruggezet naar de normallocatie.

8.3.5 Vermogensbeheer beleggingsrichtlijnen

Bij de selectie van de vermogensbeheerders die de hierboven genoemde mandaten het beste kunnen uitvoeren wordt rekening gehouden met:

- Benchmark: de ALM-studie is zodanig opgezet dat gekozen is voor benchmarks waarvan het mogelijk is dat daarin wordt belegd.
- Toegestane off-benchmark posities: in beginsel zijn off-benchmark posities niet toege-staan. Als managers hiervan gebruik maken in het kader van hun beleggingsbeleid zal dit alleen gebeuren onder strikte en vooraf door het bestuur goedgekeurde voorwaarden.
- Beheerstijl (passief, actief, kwantitatief (factorbeleggen) etc.): Volgens de Investment beliefs gelooft SPA dat het moeilijk is om structureel na kosten benchmarks te verslaan. De beleggingsfilosofie van SPA is dan ook passief, tenzij. Deze "tenzij" kan eruit bestaan als er geen goede passieve implementatiemogelijkheden zijn.
- Toegestane ex-ante tracking error ten opzichte benchmark: het bestuur hanteert de volgende definities voor de tracking error:

Type beleggingsbeleid	**Tracking Error**
Passief beleid	0 – 0,5
Enhanced	0,5 – 1,0
Actief beleid	> 1,0

  Daar waar het mogelijk is zal voor passieve mandaten worden gekozen, oftewel een mandaat waarbij de tracking error zo dicht mogelijk bij nul is met een maximum van 0,5.
- Universum en toegestane instrumenten (waaronder derivaten): in beginsel is het bestuur terughoudend met het gebruikmaken van derivaten en andere instrumenten. Derivaten mogen alleen worden gebruikt voor zover deze bijdragen aan een vermindering van het risicoprofiel, zoals bij de rente-en valuta-afdekking, of een doeltreffend portefeuille-beheer vergemakkelijken. Als managers gebruik maken van derivaten in het kader van hun beleggingsbeleid dan zal dit alleen gebeuren onder strikte en vooraf door het bestuur goedgekeurde voorwaarden.
- Een ander element van de Investment beliefs die hierop van toepassing is dat SPA zorgt dat het voldoende kennis heeft van de producten waar het in belegt.

Dit heeft geleid tot de volgende Return portefeuille:

Categorie	Benchmark	Beleggingsstijl	TE
Aandelen ontwikkelde markten	MSCI World Index	passief	Max 0,5
Aandelen opkomende markten	MSCI Emerging Markets Index	passief	Max 0,5
Investment grade bedrijfs-obligaties	Barclays Global Aggregate Corporate Index	Passief / actief	Max 2,5
Hoogrenderende obligaties (High Yield)	BOFAML Glob. HY BB-B Constrained Index	Passief / actief	Max 4,0
Staatsobligaties opkomende landen (EMD LC)	J.P. Morgan GBI-EM Global Diversified	Passief / enhanced	< 1,0
Totaal			**Max 1,5**

8.3.6 Uitvoering

Het bestuur geeft, als het tot uitvoering moet komen, de opdracht aan de bestuursonder-steuning. De bestuursondersteuning zorgt samen met de fiduciair voor de executie. De secretariaatswerkzaamheden in relatie tot het beleggingsbeleid zijn opgedragen aan de bestuursondersteuning.

Het pensioenfonds maakt voor het dagelijks beheer gebruik van een Fiduciair Ondersteuner en van externe vermogensbeheerders. SPA heeft met de Fiduciair Ondersteuner een Service Level Agreement (SLA) afgesloten waarin de taken en verantwoordelijkheden zijn gespecificeerd.

De aangestelde managers voeren het beleggingsbeleid uit binnen de door het bestuur gestelde richtlijnen en rapporteren daarover aan de Fiduciair Ondersteuner en de BAC. Het raamwerk waarbinnen de managers en de Fiduciair Ondersteuner mogen opereren is vastgelegd in de beleggingsrichtlijnen die beschreven zijn in een prospectus (voor fondsbeleggingen) of in de Investment Management Agreement (IMA).

8.3.7 Monitoring uitvoering

De beleggingen worden actief gemonitord en de kwartaalrapportages worden besproken in de Risicocommissie en Beleggingsadviescommissie.

De monitoring van de beleggingen vindt plaats op zowel financiële als niet-financiële risico's. SPA onderkent voor de financiële risico's onder meer:

- ***rente/matching risico*** - Het risico van een lagere dekkingsgraad als gevolg van het niet gematcht zijn van activa en passiva dan wel inkomsten en uitgaven in termen van rentevoet, rentetypische looptijden, basisvaluta, liquiditeittypische looptijden en gevoeligheid voor ontwikkeling in prijspeil.
- ***marktrisico***. - Het risico van verlies als gevolg van schommelingen in de marktwaarde van de portefeuille, i.c. het risico dat de waarde van een beleggingsobject in waarde daalt; onderdeel hiervan is bijvoorbeeld het aandelenrisico, (credit) spread risico of renterisico.
- ***kredietrisico -*** Het risico dat een emittent niet aan zijn verplichtingen kan voldoen en zijn schuld niet (geheel) terugbetaalt.
- ***Liquiditeitsrisico*** - Het risico van onjuiste of onvolledige veronderstellingen en grondslagen bij de vaststelling van de liquiditeitsverplichtingen, alsmede het risico van illiquide beleggingsobjecten, waardoor uitkeringen en rekeningen niet kunnen worden betaald.

Voor niet financiële risico van de beleggingen onderkent SPA onder meer de volgende risico's

- ***Actief beheer risico*** - Het risico dat door actieve beslissingen een negatief rendement of minder goed resultaat wordt behaald dan bij een passieve invulling van de beleggingen.
- ***Operationeel risico*** - Het risico dat verliezen worden geleden als gevolg van ontoereikende systemen en controles, gebrek aan kennis en ervaring binnen de organisatie of vergissingen. Het omvat mede het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke.
- ***Uitbestedingsrisico*** - Het risico dat de continuïteit van de processen die aan derden zijn uitbesteed niet gewaarborgd is, dan wel de integriteit en/of kwaliteit, kwantiteit of anderszins van de aan derden (al dan niet gelieerde ondernemingen) uitbestede werkzaamheden dan wel door derden ter beschikking gestelde apparatuur/software en personeel, niet voldoen aan de vereisten.
- ***IT-risico*** - Het risico dat bedrijfsprocessen en informatievoorziening onvoldoende integer, niet continue of onvoldoende beveiligd worden ondersteund door IT.

Ten behoeve van de monitoring zijn er maand en kwartaalrapportages. Voor de portefeuille wordt gerapporteerd over de rendementen en benchmarks alsmede de volgende elementen:

- Het overrendement en de volatiliteit van de totale portefeuille ten opzichte van de verplichtingen.
- Het rendement van de matching portefeuille en van de return portefeuille ten opzichte van haar benchmark, de bijbehorende tracking error en information ratio.
- Tevens per mandaat en per manager, het rendement ten opzichte van de benchmark, de bijbehorende tracking error en information ratio.
- De effectiviteit van de renteafdekking zowel ex ante als ex post.
- De effectiviteit van de valuta afdekking en monitoring daarvan.
- Inzicht in de liquiditeitsbehoefte van de rente- en valutaderivaten.
- Uitsluitingen/ESG/MVB.

De portefeuille wordt continu gemonitord en breaches worden gemeld door de custodian wanneer deze zich voordoen.

In de kwartaalrapportages worden ten slotte ook de niet-financiële risico's gerapporteerd.

8.3.8 Evaluatie

De evaluatie van de betreffende managers, mandaten en de fiduciair ondersteuner vindt jaarlijks of, indien nodig, vaker plaats. Tevens wordt de monitoring bij de volgende ALM als input gebruikt. Te denken valt aan de nieuwe beleidsdekkingsgraad, huidige stand rente, etc.

8.4 Collateral management

SPA maakt gebruik van derivaten ter afdekking van renterisico's en valutarisico's. Het gebruik van deze instrumenten brengt verplichtingen met zich mee om dagelijks onderpand (collateral) te storten of te ontvangen. SPA hanteert het beleid dat te allen tijde aan deze verplichtingen wordt voldaan, met als doel het waarborgen van de continuïteit van de beleggingsstrategie en het beschermen van de dekkingsgraad.

De beleidsuitgangspunten van SPA zijn:

- SPA voldoet aan de contractuele verplichtingen voortvloeiend uit ISDA/CSA-documentatie en clearingvereisten.

- Toegestane vormen van collateral zijn contanten en hoogwaardige staatsobligaties, conform overeengekomen kaders (zie onderdeel risicobeheersing).
- Bij de inzet van collateral wordt het cheapest-to-deliver principe toegepast.
- Voor initial margin bij clearinghuizen kan SPA, waar mogelijk, supranationale obligaties aanwenden in plaats van cash, teneinde de liquiditeitsbuffers te ontzien.

De dagelijkse uitvoering van het collateral management is belegd bij de LDI-manager (Cardano), in samenwerking met de custodian en clearing broker. Cardano is verantwoordelijk voor de dagelijkse monitoring en het aanwenden van liquiditeitsinstrumenten.

Het bestuur stelt de beleidskaders vast en ziet via rapportages toe op de naleving van dit beleid. SPA ontvangt ten minste per kwartaal rapportages over de omvang, samenstelling en inzet van collateral. De risicocommissie en het bestuur ontvangen tevens inzicht in stresstestresultaten, incidenten en beleidsaanpassingen.

SPA hanteert een beheersingskader dat bestaat uit vier onderdelen:

1. Monitoring en stresstesten: Namens SPA verzorgt Cardano de dagelijkse monitoring van collateral verplichtingen en beschikbare buffers. Er wordt gewerkt met stress -scenario's om te bepalen of de buffers toereikend zijn.
2. Buffers en liquiditeit: SPA houdt een buffer aan in liquide middelen en beleenbare staatsobligaties om margin calls direct te kunnen voldoen. Buffers worden belegd in geldmarktfondsen met een laag risico en hoge verhandelbaarheid.
3. Sourcing van collateral: Indien nodig kan liquiditeit worden vrijgemaakt via repo-transacties of de verkoop van kortlopende obligaties. Afhankelijk van het beleid kan daarnaast overwogen worden om derivatenposities te resetten om vrijgevallen waarde te benutten.
4. Toegestane vormen van collateral:

Instrument	**Minimale rating**	**Allocatielimiet**
Staatsobligaties (Duitsland, NL, FR, BE, AT, FI, IE, LU)	≥ AA-	Duitsland/NL max. 40%; FR/BE max. 15%; AT 25%; FI 10%; IE 15%; LU 10%
SSA-obligaties (AAA)	AAA	max. 10% per uitgever, totaal max. 20%
SSA-obligaties (AA)	AA	max. 5% per uitgever, totaal max. 20%
Obligaties uitgegeven door EU	≥ AA	max. 15% marktwaarde, 10% PV01
Kasgeld (custodian account)	n.v.t.	operationeel saldo max. €2 mln
Money Market Funds (MMF's)	AAA	max. 50%
Repo-transacties	n.v.t.	max. 100% NAV

Indien stresstesten aantonen dat de beschikbare buffers ontoereikend zijn, wordt herallocatie van vermogen naar de LDI-portefeuille uitgevoerd in overleg met de fiduciair ondersteuner.

8.5 Waarderingsgrondslagen

Alle beleggingen worden gewaardeerd op basis van de reële waarde. In de jaarrekening staat beschreven hoe dit wordt toegepast op de diverse beleggingen.

9 Beleggingsbeleid ATOS BP

9.1 Doel

De beschikbare premieregeling (ATOS BP) is een premieovereenkomst met beleggings-vrijheid. Bij de uitvoering hiervan is het fonds verantwoordelijk voor de beleggingen en handelt daarbij in overeenstemming met artikel 135 van de Pensioenwet. Het doel van de regeling is de vorming van een kapitaal ten behoeve van de inkoop van een pensioen op de pensioengerechtigde leeftijd.

9.2 Beleggingsprofielen

Het pensioenkapitaal wordt op solide wijze belegd voor rekening en risico van de gewezen deelnemer volgens een van de volgende beleggingsprofielen:

1. Life Cycle,
2. Self Select.
3. Beleggingsprofiel Life Cycle Doorbeleggen

Alle kosten samenhangende met het beleggen van het pensioenkapitaal zijn voor rekening van de gewezen deelnemer en zullen ten laste van het pensioenkapitaal worden gebracht.

9.2.1 Beleggingsprofiel Life Cycle

Het beleggingsprofiel Life Cycle zorgt ervoor, dat naarmate de pensioengerechtigde leeftijd van de gewezen deelnemer dichterbij komt, het pensioenkapitaal in steeds mindere mate belegd is in aandelen en in steeds meerdere mate in obligaties. Op de laatste werkdag van het boekjaar waarin de gewezen deelnemer de leeftijd van 59 jaar bereikt, wordt het pensioenkapitaal, in verband met de naderende pensioengerechtigde leeftijd, in zijn geheel belegd in het Liquiditeitenfonds.

Het pensioenkapitaal wordt belegd in het Aandelenfonds Wereldwijd, het Obligatiefonds en/of in het Liquiditeitenfonds conform de Life Cycle tabel in het pensioenreglement.

De Life Cycle is opgenomen in het pensioenreglement.

9.2.2 Beleggingsprofiel Self Select

De gewezen deelnemer belegt het pensioenkapitaal geheel ter vrije keuze in een of meer van de zes beleggingsfondsen. Indien de gewezen deelnemer van deze mogelijkheid gebruik maakt is de gewezen deelnemer zelf verantwoordelijk voor de beleggingen. De gewezen deelnemer heeft het recht de verdeling van het pensioenkapitaal over de beleggingsfondsen te wijzigen.

SPA informeert de gewezen deelnemer ten minste een keer per jaar over de spreiding van de beleggingen in relatie tot de duur van de periode tot het bereiken van de pensioengerech-tigde leeftijd.

9.2.3 Beleggingsprofiel Life Cycle Doorbeleggen

Als laatste is er het beleggingsprofiel Life Cycle Doorbeleggen. Deze Life Cycle Doorbeleggen kent een op doorbeleggen na pensioendatum afgestemde leeftijdsafhankelijke risico afbouw, zodat de beleggings-horizon volledig kan worden benut in combinatie met doorbeleggen na pensionering. Concreet betekent dit dat een gewezen deelnemer in dit profiel tot aan de pensioendatum in aandelen en obligaties blijft beleggen en het risico dus niet helemaal wordt afgebouwd. SPA biedt geen variabele pensioenuitkering bij pensionering aan.

9.3 Beleggingsfondsen

De gewezen deelnemer kan alleen in zes aangeboden beleggingsfondsen beleggen. Deze zijn:

	Life Cycle	Doorbeleggen	Self Select
1. Aandelenfonds Wereldwijd	√	√	√
2. Obligatiefonds	√	√	√
3. Liquiditeitenfonds	√	√	√
4. Aandelenfondsen Amerika,			√
5. Aandelenfondsen Europa en			√
6. Aandelenfondsen Emerging Markets			√

De beleggingsstijl van de fondsen is actief, daarom vindt het bestuur het belangrijk om de performance van de verschillende fondsen zowel op de korte als lange termijn te meten. Voor ieder beleggingsfonds is een benchmark gespecificeerd. De beleggingsresultaten per fonds worden afgezet tegen een benchmark op verschillende termijnen te weten per kwartaal, per jaar, per 3 jaar, per 5 jaar en per 10 jaar.

9.4 Risicohouding

De risicohouding wordt iedere vijf jaar geëvalueerd met het Verantwoordingsorgaan. De risicohouding van het fonds voldoet aan de prudent person regel, zoals vastgelegd in het memo "Beleggings Cycle's BP-beleggingen conform prudent person regel" van 28 juni 2018.

Voor de ATOS BP regeling komt de risicohouding van het fonds tot uitdrukking in de maximaal aanvaardbare afwijking tussen het te verwachten pensioen in een pessimistisch scenario (5^{e} percentiel) ten opzichte van in een verwacht scenario (50^{e} percentiel).

Op basis van berekeningen van de adviserend actuaris zijn de volgende maximaal aanvaardbare afwijkingen voor Life Cycle en Life Cycle doorbeleggen tot stand gekomen:

	Leeftijdscohort	**Life Cycle**	**Life Cycle Doorbeleggen**
A	35 tot 44 jaar	67%	79%
B	45 tot 54 jaar	43%	65%
C	55 tot 65 jaar	28%	42%

9.5 Risicobeheersing en resultaat evaluatie ATOS BP

Periodiek controleert de BAC en de sleutelfunctiehouder Risicobeheer ten behoeve van het bestuur of het vermogensbeheer wordt uitgevoerd conform de richtlijnen. Ten minste eenmaal per jaar evalueert het bestuur de resultaten van de fondsen. Het bestuur baseert zich daarbij op de door de vermogensbeheerders ieder kwartaal verstrekte performance rapportages. De vermogensbeheerder levert daarbij per fonds een performance vergelijking met de benchmark op 1-jaars, 3-jaars, 5-jaars en op 10-jaars basis aan.

Bijlagen

De ABTN kent de volgende bijlagen:

- Bijlage A: Actuariële grondslagen
- Bijlage B: Rekenregels bij de pensioenreglementen ATOS ML en ATOS BP
- Bijlage C: Crisisplan
- Bijlage D: Fondsdocumenten
- Bijlage E: Economische veronderstellingen
- Bijlage F: Overzicht pensioenregelingen
- Bijlage G: Investment Beliefs

Bijlage A: Actuariële grondslagen

De technische voorziening voor risico fonds wordt berekend op basis van de volgende actuariële grondslagen:

Rekenrente	De rentetermijnstructuur (RTS) zoals die door DNB wordt gepubliceerd
Overlevingstafels	De door het Koninklijk Actuarieel Genootschap gepubliceerde Prognosetafel AG2024
Correctiefactoren ervaringssterfte	Deze tafel is gecorrigeerd voor het verschil tussen de gehele Nederlandse bevolking en de gewezen deelnemerspopulatie van SPA door gebruik te maken van de ervarings-sterftetabel "Mercer Hoog".
Partnerschap	Elke gewezen deelnemer die de pensioendatum nog niet heeft bereikt wordt per de berekeningsdatum als gehuwd beschouwd. Vanaf de pensioendatum worden de berekeningen afgestemd op de feitelijke burgerlijke staat.
Leeftijdsverschil m/v	Voor partnerpensioen is aangenomen dat de partner drie jaar jonger is dan de mannelijke gewezen deelnemer en drie jaar ouder dan vrouwelijke gewezen deelnemer.
Leeftijdsbepaling	De leeftijdsbepaling gebeurt in maanden nauwkeurig.
Voorziening voor uitgesteld wezenpensioen	De voorziening voor uitgesteld wezenpensioen is gelijk aan 5% van de voorziening voor uitgesteld NP voor de slapers.
Voorziening voor toekomstige pensioenopbouw arbeidsongeschikten	De contante waarde van de vrijgestelde pensioenopbouw is voor 100% opgenomen in de technische voorzieningen.
Voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten	Er is een kostenopslag opgenomen van 2,80% van de voorziening pensioenverplichtingen voor toekomstige administratie- en excassokosten.
Voorziening voor ongehuwden OP	De factor voor het ongehuwden OP is gelijk aan de factor voor het OP vermenigvuldigd met '(1 - gehuwdheidsfrequentie op pensioendatum)'. De gehuwdheidsfrequentie op leeftijd 65 is voor mannen 0,9 en voor vrouwen 0,7.
Verdeling mannen/vrouwen	Voor sekse-neutraliteit wordt een verdeling van 83% mannen en 17% vrouwen gehanteerd.

De technische voorzieningen voor risico fonds inclusief de opslag voor toekomstige uitvoeringskosten is vastgesteld als de contante waarde van de op de balansdatum verkregen pensioenaanspraken. In de TV is ook de Voorziening C&P–garantie inbegrepen.

Bijlage B: Rekenregels pensioenreglementen 2025

Jaarlijks past het bestuur de rekenregels aan voor de pensioenreglementen. De hier vermelde tarieven zijn van kracht met ingang van 1 januari 2024. In deze bijlage zijn de meest toegepaste flexibiliseringsfactoren weergegeven, te weten:

1. Rekenregels hoog-laag regeling voor het ouderdomspensioen
2. Rekenregels voor vervroeging van pensioeningang
3. Rekenregels voor uitstel van (tijdelijk) ouderdomspensioen
4. Rekenregels voor omzetting ouderdomspensioen in nabestaandenpensioen en vice versa
5. Rekenregels voor afkoop pensioen
6. Rekenregels inkoop pensioen bij pensionering en overlijden

Bij de vaststelling van de flexibiliseringsfactoren is het wettelijk verplicht om uit te gaan van collectieve actuariële gelijkwaardigheid voor het Pensioenfonds. Dit houdt in dat op basis van de vastgestelde factoren, over het geheel bezien, het Pensioenfonds naar verwachting geen winst of verlies maakt op het uitruilen van de individuele pensioenen.

Voor de bepaling van de flexibiliseringsfactoren worden de actuariële grondslagen uit Appendix A toegepast, behalve de AG-tafel. Voor de flexibiliseringsfactoren wordt de AG2024 toegepast. De rekenrente is de rentetermijnstructuur van 30 september 2024. De tarieven worden gepresenteerd voor gehele leeftijden.

1. Rekenregels hoog-laag regeling voor het ouderdomspensioen

De gewezen deelnemers hebben de keuze om in de eerste jaren na ingang van het ouderdomspensioen te kiezen voor een verhoogde uitkering. Deze periode met een verhoogde uitkering mag maximaal tot de eerste van de maand volgend op het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd plus 5 jaar duren. Na afloop van deze periode ontvangt de gewezen deelnemer dan vervolgens levenslang een lagere uitkering.
De hoogte van het verhoogde ouderdomspensioen is gelijk aan het oorspronkelijke ouderdomspensioen vermenigvuldigd met een omzettingsfactor volgens de onderstaande tabel. Bij bepaling van de factoren is aangesloten bij de fiscale grenzen: de lage uitkering is gelijk aan 75% van de hoge uitkering.

Tabel 1: Hoog – Laag factoren voor ouderdomspensioen met een pensioenrichtleeftijd van 65 jaar

Leeftijd vanaf	Hoog tot		
	65	67	67 3mnd
60	1,2365	1,2048	1,2010
61	1,2518	1,2174	1,2134
62	1,2688	1,2316	1,2272
63	1,2877	1,2473	1,2426
64	1,3091	1,2650	1,2599
65		1,2849	1,2793
66		1,3075	1,3013
67			1,3265

2. Rekenregels voor vervroeging van pensioeningang

De gewezen deelnemers hebben het recht om het ouderdomspensioen opgebouwd in de Atos Middelloonregeling eerder in te laten gaan dan de pensioenrichtleeftijd. De gewezen deelnemer kan ervoor kiezen om het ouderdomspensioen te vervroegen ten opzichte van de pensioenrichtleeftijd. Het vervroegde ouderdomspensioen is dan gelijk aan het opgebouwde ouderdomspensioen vermenigvuldigd met een omzettingsfactor uit tabel 2.

Tabel 2: Factor bij vervroeging van het ouderdomspensioen

Leeftijd	Pensioenrichtleeftijd	
	62,5 jaar	65 jaar
60	0,8789	0,7652
61	0,9243	0,8045
62	0,9737	0,8473
62,5	1,0000	-
63	-	0,8938
64	-	0,9445
65	-	1,0000

3. Rekenregels voor uitstel van (tijdelijk) ouderdomspensioen

De gewezen deelnemer heeft het recht de uitkering van het ouderdomspensioen later in te laten gaan dan de pensioenrichtleeftijd. In geval van uitstel zal het opgebouwde ouderdoms-pensioen worden vermenigvuldigd met een omzettingsfactor volgens de tabel 3. Het uitstel van het tijdelijk ouderdomspensioen zal leiden tot een verhoging van het ouderdomspen-sioen.

Tabel 3: Uitstelfactor bij uitstel van het (tijdelijk) ouderdomspensioen

Leeftijd	Pensioenrichtleeftijd		
	TOP 62,5 jaar	OP 62,5 jaar	OP 65 jaar
62,5	1,0000	1,0000	-
63	1,0275	0,0275	-
64	1,0858	0,0858	-
65	1,1494	0,1494	1,0000
66	1,2189	0,1584	1,0608
67	1,2951	0,1683	1,1274
68	1,3788	0,1792	1,2008

4. Rekenregels voor omzetting OP in NP

De gewezen deelnemer heeft recht de uitkering van OP om te zetten in een aanspraak NP. Het NP voorziet in een uitkering aan de partner van de gewezen deelnemer bij overlijden van de gewezen deelnemer. De aanspraken op nabestaandenpensioen zijn na uitruil gelijk aan het om te zetten ouderdomspensioen ingaande op pensioenleeftijd 62,5 jaar of 65 jaar, vermenigvuldigd met de omzettingsfactor uit tabel G.

Tabel 4: Omzettingsfactor bij omzetting van OP in NP:

Leeftijd	Pensioenrichtleeftijd	
	62,5 jaar	65 jaar
60	3,8868	3,3840
61	3,9536	3,4411
62	4,0238	3,5016
62,5	4,0637	-
63	-	3,5700
64	-	3,6466
65	-	3,7310

5. Rekenregels voor afkoop pensioen

Hier zijn de tarieven opgenomen die van kracht zijn als gebruik wordt gemaakt van het recht een pensioenrecht of pensioenaanspraak af te kopen conform artikel 18 lid 1 en artikel 18 lid 2 van het pensioenreglement. De afkoopwaarde van het ouderdomspensioen is gelijk aan het opgebouwde ouderdomspensioen vermenigvuldigd met een omzettingsfactor volgens tabel 5.

Tabel 5: Afkoopfactoren voor ouderdomspensioen met pensioenrichtleeftijd 65 jaar.

Leef-tijd	factor		Leef-tijd	factor		Leef-tijd	factor
21	9,4786		36	10,9955		51	13,2264
22	9,5731		37	11,1115		52	13,4404
23	9,6672		38	11,2300		53	13,6677
24	9,7614		39	11,3511		54	13,9092
25	9,8553		40	11,4750		55	14,1650
26	9,9499		41	11,6026		56	14,4369
27	10,0461		42	11,7351		57	14,7240
28	10,1439		43	11,8728		58	15,0271
29	10,2437		44	12,0156		59	15,3473
30	10,3452		45	12,1641		60	15,6831
31	10,4486		46	12,3191		61	16,0380
32	10,5539		47	12,4825		62	16,4078
33	10,6612		48	12,6545		63	16,7969
34	10,7704		49	12,8354		64	17,2050
35	10,8818		50	13,0255		65	17,6364

6. Rekenregels inkoop pensioen bij pensionering en overlijden

De opgebouwde pensioenkapitalen van de ATOS BP regeling kunnen worden gebruikt om extra pensioenrechten in de ATOS ML regeling aan te kopen. Dit kan zowel voor OP als voor NP conform artikel 12 en 13 van het pensioenreglement ATOS BP. Deze tarieven worden maandelijks bepaald aan de hand van:

1. de ontwikkeling van het driemaands voortschrijdend gemiddelde van de rentetermijn-structuur zoals wordt gepubliceerd door DNB,
2. het driemaands voortschrijdend gemiddelde van de actuele dekkingsgraad,
3. een excasso-opslag van 2,8%.

De omzettingsfactoren voor inkoop van pensioen worden maandelijks op de website van het pensioenfonds vermeld. Het te verkrijgen ouderdomspensioen of nabestaandenpensioen is gelijk aan het opgebouwde pensioenkapitaal gedeeld door de maandelijks vastgestelde omzettingsfactor.

Bijlage C: Financieel crisisplan

1. Inleiding

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds Atos (hierna: SPA) beschrijft in dit financiële crisisplan kaders waarnaar het in een crisissituatie handelt en, indien nodig, tot afgewogen maatregelen komt. Conform artikel 145 lid 2b dient dit onderdeel te zijn van de ABTN.

Het financiële crisisplan omvat analyse- en beoordelingskaders. Omdat de oorsprong en het tijdstip van mogelijke (financiële) crisissituaties zeer divers kunnen zijn en een nieuwe crisis vaak uit een nog onbekende hoek kan komen, is de opzet van het crisisplan bewust breed gehouden. Dit crisisplan is geen restrictief, geautomatiseerd draaiboek. Een crisisplan moet vooral ook openstaan voor de onbekende factoren. Dit geldt zowel voor het in werking stellen van het plan, alsook voor de (volgorde van de) te nemen maatregelen.

Dit crisisplan geeft vooral aan in welke situaties of onder welke kritische omstandigheden:

1. Crisissituatie. Het bestuur moet beoordelen of het crisisplan in werking treedt en wie zitting neemt in het crisisteam.
2. Te nemen maatregelen. Volgens welke principes en kaders een mix van maatregelen tot stand zal komen, die voldoet aan een evenwichtige belangenafweging;
3. Effecten van de maatregelen. Welke effecten een bepaalde mix van mogelijke maatregelen met zich mee brengt;
4. Communicatie. Hoe het bestuur de maatregelen communiceert.

Omdat dit financieel crisisplan een beschrijving bevat wanneer het pensioenfonds niet meer voldoet aan de vereisten van het vereist eigen vermogen en minimaal vereist eigen vermogen, wordt als eerste de uitgangssituatie op basis van de cijfers van 31 december 2023 beschreven inclusief een scenarioanalyse.

Het bestuur beoordeelt jaarlijks de actualiteit van het financieel crisisplan en past dit zo nodig aan. Het bestuur beziet daarbij of de afspraken en beleidskeuzes nog optimaal zijn in het licht van de ontwikkelingen in de markt.

2. Uitgangssituatie per 31 december 2024

De uitgangssituatie per 31 december 2024 is als volgt:

- Actuele dekkingsgraad 127,6%
- Beleidsdekkingsgraad 126,0%
- Reële dekkingsgraad 97,5%
- Vereist Eigen Vermogen 15,7%
- Minimaal Vereist Eigen Vermogen 3,7%

Dit leidt tot de volgende kansen op onderdekking:

- Actuele dekkingsgraad onder de 100% 0,0%
- Actuele dekkingsgraad onder MVEV 0,2%
- Actuele dekkingsgraad onder VEV 6,8%

De onderstaande tabel geeft inzicht in de verandering van de actuele dekkingsgraad indien een rente en/of aandelenschok plaatsvinden.

Scenario Tabel Dekkingsgraad		Rendement zakelijke waarden				
Parallelle verschuiving Swap curve		-25.0%	-12.5%	0.0%	+12.5%	+25.0%
	-1.00%	111,6%	115,9%	120,3%	124,7%	129,1%
	-0.75%	113,0%	117,5%	122,0%	126,5%	131,0%
	-0.50%	114,5%	119,1%	123,8%	128,4%	133,0%
	-0.25%	116,1%	120,9%	125,7%	130,4%	135,2%
	0.00%	117,9%	122,8%	127,7%	132,6%	137,5%
	+0.25%	119,7%	124,8%	129,8%	134,9%	140,0%
	+0.50%	121,6%	126,9%	132,1%	137,4%	142,6%
	+0.75%	123,7%	129,1%	134,6%	140,0%	145,4%
	+1.00%	125,9%	131,6%	137,2%	142,8%	148,4%

Samenvattend is de uitgangspositie van SPA dat de beleidsdekkingsgraad boven het Vereist Eigen Vermogen ligt. SPA heeft momenteel geen herstelplan.

3. Te nemen maatregelen

Bij een crisissituatie heeft het bestuur sowieso de beschreven financiële sturingsmiddelen tot zijn beschikking, deze zijn:

1. Het beleggingsbeleid:
    a. Hedgebeleid: Indien de bron van de crisis een (ernstig) gedaalde rente is, kan het effect geneutraliseerd worden door de rentehedge zo hoog mogelijk te zetten.
    b. Conserverend vermogensbeheer: Indien de bron van de crisis (ernstig) gedaalde koersen op de aandelenmarkten is, kan het effect daarvan verminderd worden door het risicodragend vermogen dat in aandelen belegd wordt onderdeel te maken van conserverend vermogensbeheer. De geselecteerde vermogensbeheerders hanteren in dat geval een vermogensbeheerbeleid gericht op bescherming (instandhouding) van het kapitaal.
2. Het toeslag- en kortingsbeleid:
    a. Niet indexeren: Door niet te indexeren kan de financiële positie van het fonds structureel verbeterd worden. Het verlaagt het verplichtingenniveau t.o.v. de situatie waarbij wel geïndexeerd wordt en bespaart op de daadwerkelijk uitgaven aan pensioenen. Indien de aan de crisis ten grondslag liggende economische actoren gunstig veranderen, zullen beide effecten van het niet indexeren versterkt positief doorwerken in de beleidsdekkingsgraad.
    b. Korten op pensioenen en opgebouwde aanspraken: in het uiterste geval kan er overgegaan worden tot korten van de pensioenen en opgebouwde aanspraken. Het terugbrengen van de nominale verplichtingen werkt direct positief door in de beleidsdekkingsgraad.

De maatregelen met betrekking tot het beleggingsbeleid zijn direct en permanent inzetbaar. Zeker als een crisis in enigermate voorzienbaar is of binnen een crisisperiode zijn deze maatregelen effectief, efficiënt en relatief goedkoop inzetbaar. Het voeren van een beleid waarbij sprake is van een (bijna) volledige rentehedge en vermogensbeheer dat primair gericht is op kapitaalbehoud vereist natuurlijk wel adequate uitvoering en derhalve intensieve monitoring daarvan door het bestuur. Het bestuur van het fonds kan hierover alleen beslissen.

Het financiële effect van deze maatregelen is als volgt:

- als de rentehedge wordt verhoogd wordt het neerwaartse risico van de rente meer afgedekt. In hoeverre deze maatregel moet worden ingezet en met welk beoogd effect zal door het bestuur worden bepaald.
- Indien kapitaalbehoud wordt nagestreefd zal onderzocht worden welke middelen daarvoor het bestuur wil inzetten en met welk beoogd effect dat gebeurt.

De maatregel van niet indexeren is altijd inzetbaar. De indexatie ambitie is voorwaardelijk, d.w.z. er wordt alleen geïndexeerd als dat financieel mogelijk is. Bij een crisis en een in dat geval te veronderstellen onderdekking zal er geen of een beperkte ruimte zijn voor indexatie. Het financiële effect van deze maatregel is goed te voorspellen en is de besparing op de indexatie waarmee de pensioenverplichtingen dan niet zullen toenemen.

De maatregel om de pensioenrechten en -aanspraken te korten kan alleen worden gebruikt in uiterste nood. De problemen kunnen door een crisis zo groot worden dat het fonds niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Bij een dergelijke drastische maatregel is afstemming nodig met het VO en eventueel de werkgever. Het bestuur van het fonds beslist na overleg met betrokken partijen.
Het effect op de beleidsdekkingsgraad van een korting is direct en draagt meteen bij aan het herstel. De verplichtingen nemen evenredig af met het kortingspercentage. Het effect is dus groot, maar de gevolgen voor de deelnemers ook.

4. Evenwichtigheid

Bij het inzetten van maatregelen om de gevolgen van een crisis op te vangen wordt op evenwichtige wijze rekening gehouden met de belangen van de verschillende belanghebbenden bij het fonds. Het bestuur hanteert de volgende criteria voor evenwichtige belangenafweging:

- effectiviteit: wat is het effect op de beleidsdekkingsgraad?
- proportionaliteit: weegt het effect op tegen de impact op de verschillende doelgroepen?
- solidariteit: zijn de bijdragen van de verschillende belanghebbenden in overeenstemming met hun juridische positie en zo niet, nog wel met elkaar in evenwicht?
- continuïteit: zijn de maatregelen verstandig met het oog op voorzienbare toekomstige ontwikkelingen?

5. Besluitvormingsproces

Het besluitvormingsproces in geval van een crisissituatie is als volgt:

1. Wanneer een crisis is te voorzien wordt dit geagendeerd op de bestuursvergadering. Er kunnen zich echter nog andere crisissituaties voordoen die vooraf niet zijn te voorzien. Daarom kunnen afzonderlijke bestuursleden het DB vragen voor het in werking stellen van het crisisplan.
2. Op het moment dat het DB vaststelt dat er een crisis is wordt tevens vastgesteld hoe snel maatregelen nodig zijn. Op basis daarvan wordt besloten om een bestuursvergadering terstond te beleggen met de beschikbare bestuursleden of dat één of meerdere dagen gewacht kan worden of dat het zelfs kan wachten tot de volgende bestuursvergadering.
3. Het bestuur besluit of het crisisplan in werking treedt of niet. Indien er voldoende tijd is voor het nemen van maatregelen treedt het crisisplan niet in werking.
4. Het bestuur besluit wie zitting neemt in het crisisteam. Deze zal in ieder geval bestaan uit het dagelijks bestuur en de directeur.
5. De frequentie van de bestuursvergaderingen wordt tijdelijk verdubbeld. De adviseurs worden gevraagd tijd vrij te houden voor crisisoverleg en het leveren van bijdragen voor mogelijke oplossingen. Indien nodig wordt externe expertise ingehuurd. Het DB brengt alle betrokken partijen op de hoogte van genomen beslissingen.

6. Het VO, RvT en DNB zullen direct worden ingelicht over het in werking treden van het crisisplan. Het crisisteam zal besluiten wanneer en hoe andere belanghebbenden worden ingelicht. Er zal informatie worden verstrekt alsmede overleg gevoerd over het vervolgtraject.
7. Belangrijk aandachtpunt bij de besluitvorming in (aankomende) crisissituaties is dat het bestuur expliciet aandacht geeft aan het besluitvormingsproces en daarbij een check doet op de volgende punten:
   - haalbaarheid tijdslijnen
   - voldoende aandacht voor consistent handelen;
   - is het handelen in lijn met doelstellingen en eerder gemaakte keuzes

6. Crisissituaties

De wet verplicht om te beschrijven welke maatregelen moeten worden ingezet als het pensioenfonds onder het vereist eigen vermogen of minimaal vereist eigen vermogen komt. Daarom karakteriseert het pensioenfonds als een crisis wanneer:

1. de beleidsdekkingsgraad onder het vereist vermogen komt,
2. de beleidsdekkingsgraad onder het minimaal vereist vermogen komt,
3. de beleidsdekkingsgraad onder de kritische beleidsdekkingsgraad komt.
4. Daarnaast zijn er verschillende andere crisissituaties mogelijk naast een kritieke financiële situatie. Te denken valt aan extreme gebeurtenissen of calamiteiten.

Hieronder worden de situaties kort beschreven.

Situatie 1: de beleidsdekkingsgraad onder het vereist vermogen komt
Wanneer de beleidsdekkingsgraad onder het niveau van het vereist eigen vermogen ligt is er sprake van een reservetekort. Op dat moment zal het pensioenfonds dit onverwijld melden aan DNB. Er zal binnen drie maanden of zoveel eerder of later als DNB bepaalt, bij DNB een herstelplan worden ingediend. Dit herstelplan zal erin voorzien dat het reservetekort binnen een periode van maximaal 10 jaar wordt opgeheven.

Situatie 2: de beleidsdekkingsgraad onder het minimaal vereist vermogen komt,
Wanneer de beleidsdekkingsgraad zich onder het Minimaal Vereist Vermogen bevindt stelt het Pensioenfonds een herstelplan op waarin wordt aangegeven hoe het Pensioenfonds binnen de wettelijk gestelde termijnen een beleidsdekkingsgraad boven het Minimaal Vereist Vermogen zal bereiken.

Situatie 3: de beleidsdekkingsgraad onder de kritische beleidsdekkingsgraad komt.
Het bestuur heeft een zogenaamde "kritische beleidsdekkingsgraad" vastgesteld. Dit is de beleidsdekkingsgraad waarbij het Pensioenfonds er niet in slaagt om binnen de wettelijke herstelttermijn van tien jaar naar het Minimaal Vereist Vermogen van 103,6% te groeien. In 2018 is deze vastgesteld op 91%. Zodra het fonds onder deze grens komt zal alleen door middel van korten het fonds weer op het MVEV kunnen uitkomen.

Situatie 4: andere crisissituaties
Er kunnen zich nog andere crisissituaties voordoen die vooraf niet zijn te voorzien. Daarom kunnen afzonderlijke bestuursleden vragen voor het in werking stellen van het crisisplan. Dan zal het bestuur binnen twee werkdagen worden bijeengeroepen voor een bestuursvergadering waarin wordt besloten of het crisisplan in werking treedt of niet. Indien er voldoende tijd is voor het nemen van maatregelen treedt het crisisplan niet in werking.

7. Communicatie met belanghebbenden

Indien zich een crisissituatie voordoet communiceert het bestuur op de volgende wijze met haar belanghebbenden over de gevolgen, de maatregelen en eventueel over het al dan niet ongedaan maken van de maatregelen:

1. Indien de maatregelen de betrokkenen niet direct raken:
    - Via haar website
    - Via haar PensioenNieuws
2. Indien de maatregelen de betrokkenen direct raken:
    - Via brieven aan alle belanghebbenden
    - Via haar website

In de periode dat zich nog geen crisissituatie heeft voorgedaan direct via haar website waar het crisisplan beschikbaar wordt gesteld. De communicatie zal tijdig zijn en in heldere en duidelijke bewoordingen worden opgesteld, zodat de boodschap duidelijk over komt bij het (gediversifieerde) lezerspubliek.

Bijlage D: Fondsdocumenten

#	Omschrijving	Datum vaststelling	Evaluatie	25	26	27	28	Later	Website
1	**Statuten**	11 06 2025	3 jaar				Q3		√
2	**Pensioenreglementen**		~						
2.1	Pensioenreglement ATOS ML en BP 65 jaar	29 07 2019							√
2.2	Pensioenreglement ATOS ML en BP 62,5 jaar	29 07 2019							√
2.3	Pensioenreglement doelgroep III	29 07 2019							√
2.4	Pensioenreglement doelgroep IV	29 07 2019							√
2.5	Bijlage: Notitie flexibilisering en afkoopfactoren	21 11 2024	1 jaar	Q4					√
2.6	C&P Garantieregeling	01 03 2024							
3	**Beleid**		**< 3 jaar**						
3.1	ABTN	14-11-2025	1 jaar		Q4				√
3.2a	Risicopreferentie onderzoek	28-2-2025	5 jaar					2030	
3.2b	ALM studie	30-6-2025	3 jaar				Q2		
3.3	Autorisatielijst	29 01 2025	3 jaar				Q1		
3.4	Beloningsbeleid	24 03 2023	3 jaar		Q4				√
3.5	Beleggingsbeleid strategisch	10-10-2025	3 jaar				Q4		√
3.6	Communicatiebeleid	10 2023	3 jaar		Q3				
3.7	Diversiteits- en inclusiebeleid	06 09 2024	3 jaar			Q3			
3.8	Eigen Risico Beoordeling (ERB) beleid	31 01 2025	3 jaar				Q1		
3.9	Gedragscode	07 04 2025	3 jaar				Q3		
3.10	Integriteitsbeleid	24 09 2024	3 jaar			Q3			
3.11	IRM beleid	12 01 2025	3 jaar				Q1		
3.12	IT beleid	12 01 2025	3 jaar				Q1		
3.13	Privacybeleid	08 02 2024	3 jaar			Q1			√
3.14	SIRA SPA	01 2025	3 jaar				Q1		
3.15	SIRA APS	04 2025	1 jaar		Q1				
3.16	Toeslag en voorwaardelijkheidsverklaring	31 01 2025	1 jaar		Q1				√
3.17	Uitbestedingsbeleid	01 2025	2 jaar		Q4				
3.18	Correctie- en herzieningsbeleid	5 04 2024	3 jaar			Q2			√
3.19	Datakwaliteitsbeleid	01 03 2023	3 jaar		Q1				
4	**Jaarplannen**		**< 1 jaar**						
4.1	Jaarkalender	10-10-2025	Elk jaar		Q4				
4.2	Beleggingsplan	10 10 2025	Elk jaar			Q4			
4.3	Communicatiejaarplan	10-10-2025	Elk jaar		Q4				
4.4	Compliance	11 2024	Elk jaar	Q4					
4.5	Deskundigheids en geschiktheidsplan	31 01 2025	Elk jaar	Q4					
4.6	RvT werkplan	31 01 2025	Elk jaar	Q4					
4.7	Sfh actuarieel Jaarplan	22 11 2024	Elk jaar	Q4					
4.8	Sfh IA Internal Audit Jaarplan	19 02 2025	Elk jaar	Q4					
4.9	Sfh RB Risicobeheer Jaarplan	22 11 2024	Elk jaar	Q4					
4.10	Opleidingsplan bestuur	31 01 2025	Elk jaar	Q4					

5	**Charters**		**< 3 jaar**						
5.1	Compliance	01 03 2024				Q4			
5.2	Sleutelfunctiehouder actuarieel	28-3-2025	3 jaar				Q1		
5.3	Sleutelfunctiehouder internal audit	28-3-2025	3 jaar				Q1		
5.4	Sleutelfunctiehouder risicobeheer	12-11-2024	3 jaar			Q4			
5.5	Charter Risicomanagement	12-11-2024	3 jaar			Q4			
6	**Reglementen**		**< 3 jaar**						
6.1	Reglement RvT	17 09 2018					Q2		
6.2a	Verkiezingsreglement bestuursleden	07 08 2025					Q3		
6.3	VO Huishoudelijk reglement	05 09 2025					Q3		
7	**Regelingen**		**< 3 jaar**						
7.1	Incidentenregeling	02 2024	3 jaar			Q1			
7.2	Klokkenluidersregeling	02 02 2024	3 jaar			Q1			√
7.3	Vergoedingsregeling	31 01 2025	3 jaar				Q1		
7.4	Klachten- en geschillenregeling	04 02 2024	3 jaar			Q1			√
8	**Handboek procedures**		**< 3 jaar**						
8.1	Bestandsindeling	18 09 2023			Q3				
8.2	Handboek procedures	04 2025			Q3				
9	**Functieprofielen**								
9.1	Bestuur	21 05 2024						AH	
9.2	Verantwoordingsorgaan	24 02 2025						AH	
9.3	Raad van Toezicht	14 07 2025						AH	
9.4	Sleutelfunctiehouders	08 2025						AH	
10	**BAC**	Datum vaststelling	**< 1 jaar**						
10.1	Investment Case - High Yield Obligaties	03 2025	Elk jaar		Q1				
10.2	Investment Case - Grade Obligaties	03 2025	Elk jaar		Q1				
10.3	Investment Case - Obligaties opkomende landen	06 2025	Elk jaar		Q2				
10.4	Investment Case - Aandelen opkomende markten	05 2025	Elk jaar		Q2				
10.5	Investment Case - Aandelen ontwikkelde markten	05 2025	Elk jaar		Q2				
10.6	Investment Case - Particuliere Woninghypotheken	09 2025	Elk jaar		Q3				

	Onderhanden
	Afgerond
	Binnen het jaar aanpassen
	Had aangepast moeten zijn
AH	Ad Hoc

Bijlage E: Economische veronderstellingen ALM

De economische veronderstellingen per september 2024 zijn samengevat in de volgende karakteristieken. Daarnaast is de correlatietabel opgenomen.

Risk and return statistics (100% EUR hedged)	Year 1 Geometric return	Volatility	Year 1-3 Geometric return	Volatility	Year 1-5 Geometric return	Volatility	Year 1-15 Geometric return	Volatility
Fund	3.7%	6.9%	3.5%	7.4%	3.7%	7.5%	4.0%	7.9%
Return	4.2%	11.6%	4.0%	12.1%	4.5%	12.3%	4.8%	12.9%
EMD	2.7%	13.1%	2.4%	13.3%	3.2%	13.6%	4.1%	13.8%
FI Corporate Bonds (dur 6.2)	4.7%	5.9%	3.4%	7.5%	3.4%	7.9%	4.0%	8.9%
FI Credit Bonds IG (dur 7.3)	4.8%	6.3%	3.7%	7.9%	3.7%	8.2%	4.1%	9.1%
FI Credit Bonds HY (dur 4.1)	4.6%	9.7%	2.5%	11.8%	2.4%	12.4%	3.2%	13.4%
Equity	4.1%	16.8%	4.2%	17.2%	4.8%	17.3%	4.8%	18.1%
Equity Emerging Markets	5.6%	24.5%	5.0%	25.1%	5.4%	25.3%	5.3%	26.2%
Equity Mature Markets	3.6%	16.7%	3.6%	17.0%	4.1%	17.1%	4.2%	17.6%
Equity AC world	3.8%	16.6%	3.9%	16.9%	4.4%	17.0%	4.4%	17.6%
Matching (dur 6.5)	3.1%	4.4%	2.5%	5.2%	2.4%	5.0%	2.5%	5.0%
FI Government Bonds (dur 7.8)	3.2%	5.6%	2.5%	6.7%	2.4%	6.5%	2.5%	6.4%
FI Govt Bond EUR NL (dur 7.8)	3.2%	5.6%	2.5%	6.7%	2.4%	6.5%	2.5%	6.4%
Cash EUR	2.4%	0.0%	1.7%	0.9%	1.7%	1.0%	1.6%	1.6%
FI Mortgages (dur 7.2)	3.5%	4.5%	3.0%	5.3%	2.9%	5.2%	3.0%	5.2%

Correlatie Tabel Jaar 5	Total assets	Return	EMD	FI Corporate Bonds	FI Credit Bonds IG	FI Credit Bonds HY	Equity	Equity Emerging Markets	Equity Mature Markets	Equity AC world	Matching	Cash	Cash EUR	Derivatives	Interest Rate Swap	FI Mortgages
Total assets	1.00	0.97	0.72	0.70	0.58	0.55	0.93	0.79	0.89	0.91	0.48	0.00	0.00	0.00	0.00	0.34
Return		1.00	0.76	0.63	0.55	0.47	0.98	0.84	0.93	0.96	0.24	-0.06	-0.06	0.00	0.00	0.16
EMD			1.00	0.41	0.39	0.23	0.71	0.76	0.60	0.64	0.10	-0.03	-0.03	0.00	0.00	0.07
FI Corporate Bonds				1.00	0.92	0.62	0.47	0.42	0.45	0.46	0.47	0.06	0.06	0.00	0.00	0.29
FI Credit Bonds IG					1.00	0.28	0.39	0.39	0.34	0.36	0.34	0.02	0.02	0.00	0.00	0.18
FI Credit Bonds HY						1.00	0.40	0.27	0.42	0.41	0.48	0.11	0.11	0.00	0.00	0.36
Equity							1.00	0.84	0.97	0.98	0.16	-0.08	-0.08	0.00	0.00	0.12
Equity Emerging Markets								1.00	0.67	0.73	0.12	-0.06	-0.06	0.00	0.00	0.09
Equity Mature Markets									1.00	1.00	0.16	-0.08	-0.08	0.00	0.00	0.12
Equity AC world										1.00	0.16	-0.08	-0.08	0.00	0.00	0.12
Matching											1.00	0.19	0.19	0.00	0.00	0.76
Cash												1.00	1.00	0.00	0.00	0.09
Cash EUR													1.00	0.00	0.00	0.09
Derivatives														1.00	0.00	0.00
Interest Rate Swap															1.00	0.00
FI Mortgages																1.00

Bijlage F: Overzicht pensioenregelingen

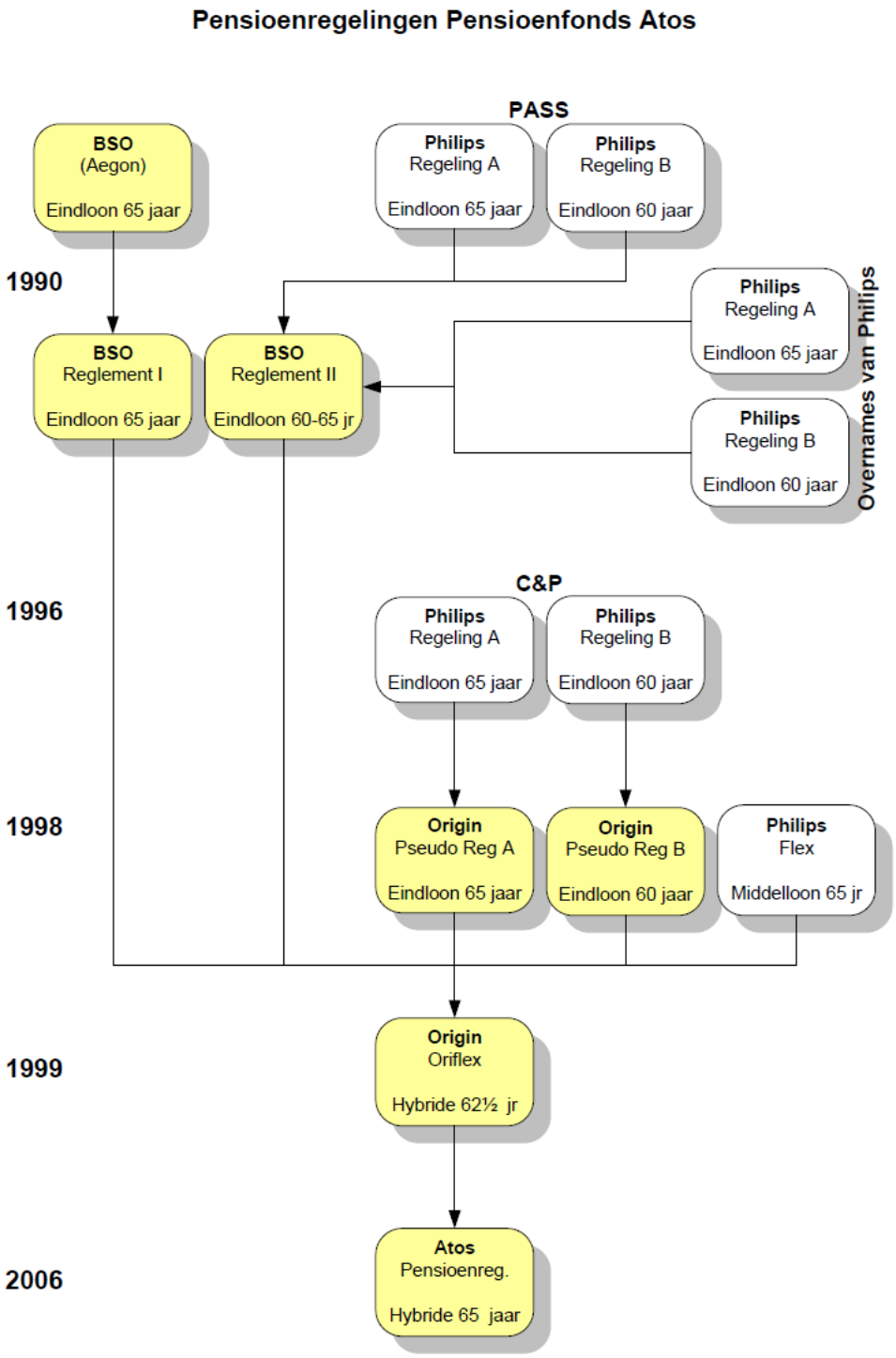

Bijlage G: Investment Beliefs

Het bestuur van Stichting Pensioenfonds Atos heeft de volgende investment beliefs:

- **Risicopremies**: SPA gelooft dat aandelen-, krediet en illiquiditeitsrisico beloond worden. SPA gelooft hiernaast dat beleggingen in reële producten zoals aandelen, grondstoffen en vastgoed op lange termijn de koopkracht van het pensioen kunnen beschermen.

- **Diversificatie**: SPA gelooft dat spreiding over meerdere categorieën en risicobronnen bijdraagt aan een stabiele ontwikkeling van de dekkingsgraad. Diversificatie alleen is onvoldoende reden om in een categorie te beleggen.

- **Renterisico**: SPA gelooft dat er een minimaal niveau voor de rente bestaat. Zowel de rente zelf als het minimale niveau is moeilijk te voorspellen. Gegeven het gesloten karakter van het fonds is een bepaalde minimale afdekking van het renterisico wenselijk.

- **Valutarisico**: SPA ziet het valutarisico op de lange termijn niet als een beloond risico. De kosten van de afdekking dienen afgewogen te worden ten opzichte van het risico reducerende effect van de afdekking.

- **Horizon**: De verplichtingen van SPA hebben een lange termijn karakter. Bij het samenstellen van de portefeuille houden wij rekening met dit lange termijn karakter. Hiernaast houden wij ook rekening met de verwachte levensduur en de omvang van het fonds.

- **Actief versus passief beleid**: SPA gelooft dat het moeilijk is om structureel na kosten benchmarks te verslaan. Per categorie wordt in de investment case beoordeeld of actief beheer van toegevoegde waarde is. Als er voor actief beheer gekozen wordt dient er in principe een structureel overrendement tegen over te staan. Daarnaast kan er voor actief beheer gekozen worden op het moment dat er geen goede passieve implementatiemogelijk-heden aanwezig zijn.
  Bij de keuze van een benchmark zijn de doelstellingen van SPA leidend. Hiernaast wordt ook bekeken of de benchmark past bij de manager.
  Een manager kan tactisch beleid voeren binnen zijn beleggingscategorie door bijvoorbeeld een bepaalde regio of sector tijdelijk over- of onder te wegen. Indien er voor tactisch beleid over de categorieën gekozen wordt dan zal hiervoor een aparte (overlay) manager geselecteerd worden die een beperkt aantal tactische beslissingen per jaar neemt en weinig complexiteit aan de portefeuille toevoegt.

- **Maatschappelijk verantwoord beleggen**: Bij het vormgeven van het beleggingsbeleid wordt gekeken naar wettelijke eisen t.a.v. Environmental, Social & Governance (ESG), ethische principes, implementeerbaarheid en wordt er beoordeeld wat de impact van ESG is op het risico en rendement van de portefeuille. SPA gelooft niet bij voorbaat dat maatschappelijk verantwoord beleggen tot betere of slechtere beleggingsresultaten leidt.
  Het fonds belegt niet in producten die de schijn op kunnen wekken van belastingontwijking.

- **Complexiteit**: SPA zorgt dat het voldoende kennis heeft van de producten waar het in belegt. Complexiteit wordt alleen toegevoegd indien dit een positieve bijdrage levert aan het risico- / rendementsprofiel van de portefeuille.

- **Derivaten**: Derivaten worden ingezet voor risicobeheer en efficiënt portefeuillebeheer. Het bestuur is terughoudend in het gebruik van complexe (niet-lineaire) derivaten. Het fonds is terughoudend in het toepassen van leverage in de portefeuille. Leverage wordt met name toegepast bij de renteafdekking van de verplichtingen. De risico's die hieruit voortvloeien worden beheerst.

- **Kosten**: Het fonds is kritisch op de kosten. Beleggingen met hoge kosten zijn alleen acceptabel bij hoge rendementen. Het netto verwacht rendement is leidend. Het fonds hecht ook een groot belang aan kostentransparantie. Dit geldt zowel voor de kostentransparantie van vermogensbeheerders richting het fonds, als de kostentransparantie van het fonds richting de deelnemer. Het fonds hecht waarde aan benchmarking t.o.v. andere vergelijkbare fondsen.
  Het fonds is kritisch op performance related fees. Er dient gewaarborgd te worden dat de feestructuur leidt tot gelijkgerichte belangen (door extra eisen zoals bijvoorbeeld een high-water mark).

- **Governance**: Het fonds hecht veel belang aan een goede opzet van de governance. Voor de beleggingen maakt het fonds gebruik van een fiduciair manager die het vermogensbeheer coördineert en hierover adviseert.
  Het fonds waarborgt dat er voldoende countervailing power is richting de fiduciair manager. Ook waarborgt het fonds dat er voldoende countervailing power vanuit het bestuur is richting de beleggingscommissie. Het fonds maakt hierbij gebruik van externe adviseurs en heeft een onafhankelijke risicofunctie ingericht.
  SPA laat zich in de selectie van managers ondersteunen door professionele partijen. Er dient hierbij, voor zowel actieve als passieve managers, voldoende aandacht te zijn voor het proces van selectie, monitoring, evaluatie en ontslag.
  Om belangenconflicten te voorkomen wordt er geen vermogen beheerd door de fiducair manager.